

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	22640 середня освіта (українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22640
Назва ОП	середня освіта (українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Попова Ольга Іванівна, Марчук Надія Юріївна, Кузнецова Галина Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.05.2020 р. – 14.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/SO-ukrainska-mova-i-literatura-samoo_bak.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/2020/05/07/%d0%bf%d0%bb%d0%bo%d0%bd-%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%82%d0%bo%d0%bd%d1%86%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%be%d1%97-%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%b8-%d0%b5%d0%ba%d1%81%d0%bf%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%bd%d0%be%d1%97-4/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Підстав для схвалення рішення у відмові акредитації ОП немає. Під час проведення дистанційної акредитації робота здійснювалася відповідно до узгодженої програми візиту, на всі зустрічі з ЕГ під'єдналися всі учасники акредитаційної процедури. Структура ОП, її цілі, ПРН в цілому відповідають критерієві В. Недоліки, зауваження видаються такими, що можуть бути усунені в робочому порядку ближчим часом. Під час співбесід гарант програми та керівництво університету засвідчили повне розуміння зазначених ЕГ недоліків та прагнення усунути їх. Освітній процес за ОП здійснюється потужним науково-педагогічним колективом кафедр української мови та української літератури. Серед викладачів – автори підручників з Української літератури для учнів 5 - 11 класів, методичних розробок з методики навчання літератури для вчителів (Слоньовська О., Мафтин Н., Вівчарик Н., Курінна Н.). Цілі, зміст ОП фокусуються на регіональному аспекті, з огляду на що простежується тісна співпраця з роботодавцями, органами місцевого самоврядування. Матеріально-технічна база Університету, навчально-методичне, інформаційне забезпечення, ступінь популяризації академічної доброчесності, створення доброзичливої атмосфери освітньої комунікації, вільний доступ студентів до інфраструктури ЗВО, формування життєво необхідних соціальних навичок дають змогу здійснювати підготовку кваліфікованого вчителя української мови та літератури за ОС "Бакалавр".

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Прагнення ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» модернізувати цілі, зміст ОП відповідно до тих змін, що відбуваються в галузі 01 Освіта\Педагогіка, на ринку педагогічної праці за останні роки. Активне залучення стейкхолдерів до перегляду, удосконалення цілей, ПРН ОП. Регіональне фокусування ОП за векторами «навчання – освіта – наука – працевлаштування». Менеджмент Університету базується на новій версії стандарту ISO 9001 (2015 р.), що дає змогу передбачати ризики в діяльності. Програмі результати навчання забезпечуються всіма нормативними ОК та частково вибірковими (із 42-ох дисциплін вільного вибору студентів – 19 відповідають предметній сфері). ЗВО організовує і проводить практичну підготовку здобувачів у тісній співпраці з роботодавцями. Здійснюється погодинна оплата праці керівників практики від баз. Студенти підготовлені до організації освітньої практичної діяльності на засадах дистанційних технологій навчання. Освітнє середовище, ОК реалізації ОП спрямовані на формування широкого спектру соціальних навичок. Обсяг самостійної роботи дає змогу належно опанувати зміст навчальних дисциплін. Розроблені та розміщені у вільному доступі для здобувачів вищої освіти за ОП силабуси з усіх ОК. У закладі розроблено чіткі правила прийому, і на навчання за ОП зокрема. Програми вступних випробувань на навчання за ОП належно оприлюднені. За ОП здійснюється прийом за кошти держави, зростає динаміка контингенту здобувачів освіти. Кафедри української мови та української літератури, які є випусковими для ОП, мають потужний науковий потенціал. Викладачі цих кафедр оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі 01 Освіта/Педагогіка, їх висока професійна майстерність стимулюється ЗВО. Університет успішно здійснює диджиталізацію освітнього процесу відповідно до викликів часу, має добре оснащену матеріально-технічну базу, створюються відповідні умови для навчання й проживання осіб з особливими освітніми потребами (пандуси, ліфти). Студенти забезпечуються харчуванням, місцями в гуртожитках. Налагоджено діяльність Навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи з питань попередження булінгу, виникнення конфліктних ситуацій. Ефективно працює Центр забезпечення якості та рада з якості, які розробляють нормативну базу, зміст анкет, здійснюють опитування, узагальнюють результати та оприлюднюють на сайті. Розроблено нормативну базу щодо популяризації та додержання академічної доброчесності, що є основою формування якості освітньої культури, до цього процесу активно долучається студентське самоврядування. Перевірка наукових текстів здійснюється двома системами: Unicheck, Plagiat.pl. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО. Більшість необхідних документів, що регулюють освітній процес за ОП, оприлюднено на сайті Університету.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Освітня програма видається конгломератом, що розроблявся у 2016 році, переглядався протягом останніх років та не набув логічного завершення щодо її затвердження. З огляду на це проєкт ОП, розміщений на сайті кафедри української літератури, варто переглянути відповідно до рекомендацій стейкхолдерів, ЕГ та затвердити й оприлюднити в установленому порядку. Розширити цілі ОП відповідно до Стратегії розвитку ЗВО, схваленої у 2019 році. ПРН повною мірою варто узгодити з НРК, що оновлена постановою КМУ №509 від 12.06.19.р.; ст.5 ЗУ «Про вищу освіту» (в редакції Закону №392-IX від 18.12.2019). Зміна переліку ОК у НП, РНП мала вплив на логічність взаємозв'язку ОК та результати досягнення ПРН. Нормативні ОК гуманітарного спрямування циклу ЗП не забезпечують формування ЗК 7 (Здатність спілкуватися іноземною мовою). «Фізична культура» як ОД, що сприяє досягненню ПРН 1, 5, 6, 7, 11, 12, 16, 10, 20, не простежується в СЛС 1, 2 ОП. Потребує узгодження в часі ОК Педагогіка (3 семестр), Психологія (4 семестр) та проходження педагогічних практик у ЗЗСО, написання курсових

робіт із педагогіки/психології (6 семестр). Од 2.1.2.6, 2.1.2.7 (атестація) не сприяють формуванню ПРН 5, 7, 11, 16. Од 2.1.2.4, 2.1.2.5 (практика в ЗЗСО) мають забезпечувати ПРН 8, 10, 12, 16. Більшою мірою розмежувати ОП Середня освіта (Українська мова і література) та ОП Українська мова і література за предметною областю, змістом дескрипторів, формулюванням ПРН, корелюванням їх із ЗК, ФК. Збільшити кількість кредитів на практичну підготовку студентів (у школі, літніх оздоровчих дитячих установах). Урегулювати процедуру формування освітньої траєкторії студентів (розроблення нормативної бази, оформлення ІНПС). Вступні випробування на навчання за скороченим терміном (ЗНО та додатковий іспит з укр. мови та літ-ри) не варто дублювати. На сайті немає доступу до Робочих ПНД, заявлених у самоаналізі, а Силабуси не повною мірою дають змогу зрозуміти рівень оцінювання, оскільки в них не простежуються критерії оцінювання. Варто проаналізувати нормативну дозволеність щодо повторного вивчення студентами дисциплін на платній основі. Більше уваги приділити опануванню англійської мови як міждержавної, між'європейської. Активізувати наукову діяльність студентів, долучити їх до процесів інтернаціоналізації, розширювати компетентності та ПРН через сертифіковані дистанційні курси, неформальну освіту. До реалізації ОП недостатньо залучено викладачів з академічною та професійною кваліфікацією в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література), науковою спеціальністю «Теорія і методика навчання (українська мова)» та «Теорія і методика навчання (українська література)»; залучити досвідчених учителів-практиків до складу атестаційних комісій з ОП. Переглянути забезпеченість комп'ютерним оснащенням освітнього процесу за ОП, функціонування мережі WiFi в Гуманітарному корпусі. Структурувати й упорядкувати інформацію на веб-сайті Університету, структурних підрозділів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП, на яку було переведено на навчання студентів у 2016 р., для порівняння з ОП, що акредитується, закладом не надано і не висвітлено на сайті. Не затверджено нової ОП у 2019 чи 2020 р., хоча проєкт її розміщено на сайті кафедри української літератури (<https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/01/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%9E%D0%9F-014-%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B4%D0%BD%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%96-%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-2.pdf>). Акредитації підлягає ОП, погоджена вченою радою Факультету філології (протокол №10 від 30.06.16) та вченою радою Університету (протокол №7 від 30.08.16; гарант ОП Слоньовська О.В.). Означена ОП переглядалася й удосконалювалася протягом останніх трьох років, про що свідчить додана до неї преамбула. Гарант ОП було змінено рішенням кафедри української літератури (витяг із протоколу №5 від 24.12.19), оновлено проєктну групу та групу забезпечення (витяг із протоколу №11 від 27.12.19 засідання вченої ради Університету). Цілі ОП сформульовано відповідно до Статуту ЗВО, затвердженого наказом МОН України 23.09.16 р. (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>), і сфокусовано на підготовку кваліфікованих, конкурентоспроможних учителів української мови та літератури, які володіють ґрунтовною лінгвістичною, методичною, психолого-педагогічною теоретичною базою, ІКТ, здатні «до творчої й науково-педагогічної діяльності, постійної самоосвіти та професійного самовдосконалення» (с.3). Відповідно до місії та стратегії діяльності Університету (<https://pnu.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%80%do%bo%d1%82%do%b5%do%b3%d1%96%d1%8f-%d1%80%do%be%do%b7%do%b2%do%b8%d1%82%do%ba%d1%83-%d1%83%do%bd%d1%96%do%b2%do%b5%d1%80%d1%81%do%b8%d1%82%do%b5%d1%82%d1%83>) цілі ОП скорельовано в системі «освіта-наука-регіон», що описано у відомостях про самооцінювання. Онлайн-зустрічі з очільником ЗВО (Цепенда І.Є.), гарантом програми (Мафтин Н.В.), деканом факультету (Гороб Р.Б.) засвідчили, що в цілях ОП враховано традиції й здобутки кафедр з підготовки вчителя-словесника, що здійснювалася з опертям на Переліки напрямів та спеціальностей (постанови КМУ № 507, 1997р. (спеціальність Українська мова і література*); №1719, 2006 р. (напрямок підготовки Філологія*)), галузей знань і спеціальностей (постанова КМУ №266, 2015р. (спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова та література)). З огляду на те, що Стратегію ЗВО було схвалено у 2019 р., а ОП зазнала чимало переглядів, цілі її варто скоригувати через підцілі ОП. Це дасть змогу реалізувати зміст ОП на основні 6-ти векторів діяльності Університету. Завдяки великій кількості вибіркового складника ОК гуманітарного спрямування вона має широкі можливості для реалізації освіти за моделлю Liberal arts, що дозволить студентам здобути унікальну карту компетентностей. Такий аспект значно посилить унікальність акредитованої ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз документів, розміщених на сайті кафедр Університету (<https://kum.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/45/2020/03/%D0%A3%D1%85%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8.pdf>), наданих додатково на запит ЕГ (розміщені в ел.кабінеті), результатів онлайн-зустрічей засвідчили, що до обговорення ОП було долучено стейкхолдерів: академічну спільноту кафедр української мови та літератури; завідувача відділу української мови та літ-ри Інституту педагогіки НАПН України проф. Голуб Н.; проф. кафедри української і світової літератури Переяслав-Хмельницького ДПУ ім. Григорія Сковороди Токмань Г.; директорів ЗЗСО (Василик М., ліцей №23 ім. Р. Гурика; Битківська У., Богородчанська ЗОШ №2; Табачук О., Калуська гімназія ім. Бахматюка; директора Департаменту освіти і науки І.-Франківської міської ради Максимчук І., начальника відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості в І.-Франківській обл. Касіян Л.; директора І.-Франківського МЦНТФЕ Олексюк В.; здобувачів освіти Бабій А., Волощук Д., Палійчук Є. Поради стейкхолдерів, зазначені у «Відомостях про СО» ОП, відповідають змістові витягів із протоколів. У рецензіях стейкхолдерів (Василик М., Битківська У., Табачук О., Максимчук І., Касіян С.) відображено схвальні думки щодо змісту ОП, її мети та завдань, переліку ОК, відкритості до змін, значущості в підготовці кваліфікованих учителів української мови та літератури, і для регіону передовсім. Відгуки проф.Токмань Г., проф. Голуб Н., заявлені в ОП, для аналізу ЕГ не надано. До визначення цілей, ПРН ОП, варто було долучити не лише академічну спільноту кафедр української мови та літератури, а й НПП інших кафедр, які викладають педагогіку, психологію, сучасні освітні технології тощо. Онлайн-зустрічі засвідчили про інші поради стейкхолдерів, що варто врахувати під час удосконалення ОП, зміни ПРН: збільшити кількість кредитів на практичну підготовку в школі; передбачити більше часу на вивчення іноземних мов, психології та пропонувати студентам опанувати суміжну кваліфікацію вчителя іноземної мови, психолога; формувати компетентності на засадах принципу академічної доброчесності (Василик М.); послуговуватися компаративним методом викладання укр. та заруб. літ-р, обговорювати компетентності, що формуються (Битківська У.); проводити на базі шкіл експерименти за тематикою бакалаврських робіт (Глеб О.); порівняти ОП Середня освіта (Українська мова і література) та ОП Українська мова і література на підставі їх цілей, завдань (Касіян Л.). Гарант ОП Мафтин Н. висловила думку про збільшення «питомої ваги педагогічних практик, здійснення методичного супроводу студентів, починаючи з першого курсу». Здобувачі також запропонували ввести до НП пасивну практику, практику в ЛОТ, вивчати англійську мову як обов'язкову дисципліну, яка потрібна не лише для формування ПРН, а й під час вступу на навчання за ОС «Магістр»; більше запроваджувати новітніх технологій у навчальний процес.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У цілому цілі ОП, ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та галузевого контексту. З'ясовано, що ОП за змістом обов'язкових та вибіркових ОК, фокусується на регіональному аспекті: завдання фольклорної та діалектологічної практик спрямовано на дослідження мовно-мовленнєвих особливостей регіону; їх сутність логічно підсилюється знаннями, що здобуваються під час вивчення таких вибіркових ОК, як: Сучасний український літературний процес на Прикарпатті, Актуальні проблеми топоніміки Прикарпаття, Місцеві діалекти і літературна мова: методичні засади вивчення в школі; здійснюються ґрунтовні наукові розвідки у галузі регіональної діалектології та фольклористики (проф. Грещук В., Хороб І. <https://kum.pnu.edu.ua/%d0%bd%do%bo%d1%83%do%ba%do%be%do%b2%d1%96-%do%b2%do%b8%do%b4%do%bo%do%bd%do%bd%d1%8f/>), на підставі яких виконуються курсові роботи з української мови, методики її навчання (наприклад, «Діалектизми в текстах поетів Прикарпаття (на матеріалі поетичних збірок В. Шкурмана, В. Зеленчука, Н. Федорака, К. Мегедин, Г. Ілійчук, П. Мідянки»; наук. кер. доц. Семенюк А.О.; «Робота над територіальними діалектами на уроках української мови у школах»; наук.кер.доц. Грещук В.В.); бакалаврські («Методика вивчення обрядової регіональної лексики (за матеріалами родильної лексики Стрийщини» наук.кер.доц. Грещук В.В. тощо (<https://kum.pnu.edu.ua/%d1%82%do%b5%do%bc%do%bo%d1%82%do%b8%do%ba%do%bo-%do%ba%do%b2%do%bo%do%bb%d1%96%d1%84%d1%96%do%ba%do%bo%d1%86%d1%96%do%b9%do%bd%do%b8-%d1%85-%d1%80%do%be%do%b1%d1%96%d1%82/>); забезпечення ЗЗСО регіону, України підручниками з української літератури, авторами яких є викладачі, що задіяні до укладання ОП та її реалізації (Слоньовська О., Мафтин Н., Вівчарик Н., Курінна Н. <https://kul.pnu.edu.ua/%do%bd%do%bo%do%b2%d1%87%do%bo%do%bb%d1%8c%do%bd%do%be-%do%bc%do%b5%d1%82%do%be%do%b4%do%b8%d1%87%do%bd%d1%96-%do%b2%do%b8%do%b4%do%bo%do%bd%do%bd%d1%8f/>). Стейкхолдери засвідчили, що студенти на рівні підготовлені до проходження педагогічних практик у школах регіону, з огляду на це їм надається змога працевлаштуватися, окрім цього, «фактично в усіх школах регіону українську словесність викладають колишні випускники Прикарпатського НУ ім.В.Стефаніка». Регіональне спрямування ОП відображено і у ПРН 4. Варто було б зосередити на цьому увагу й у проектуванні фахових компетентностей. Під час формулювання цілей ОП, ПРН було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм, особливо, зі слів гаранта Мафтин Н., тих, зміст яких покликався на компетентності, визначені проектом TUNING. Проте не було взято до уваги досвіду зарубіжних ОП. За інформацією декана факультету Голода Р., гаранта ОП Мафтин Н., завідувачів кафедр Грещука В., Хороба І., кер.відділу міжнародних зв'язків Сигидин М., з'ясовано, що на модернізацію ОП буде спрямовано діяльність колективу факультету відповідно до договорів про співпрацю, що укладені із закордонними закладами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) для бакалаврського рівня не розроблено. Під час перегляду ОП (витяг із протоколу №4 від 29.11.2019; інформація в преамбулі до ОП, у «Відомостях про СО», с.2) її розробники аналізували галузевий стандарт першого рівня вищої освіти 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та схвалили врахувати вимоги цього стандарту під час укладання ОП. У процесі відкритої онлайн-зустрічі з укладачами ОП (зосібна Вівчарик Н.) не повною мірою було обґрунтовано, що з цього стандарту має бути враховано для удосконалення ОП. Погоджуємося із твердженням, зазначеним у «Відомостях про СА», що ПРН ОП, яка акредитується, узгоджені із ПРН, визначеними стандартом спеціальності 035 Філологія (с.6). Академічним персоналом кафедр (витяг із протоколу №1 від 27.08.19) розглядалося питання «Про приведення ОПП Середня освіта (Українська мова і література) бакалаврський рівень» у відповідність до НРК (зі змінами, унесеними постановою КМУ №509 від 12.06.19 р.), що простежується в загальній інформації про ОП у «Відомостях про СА» (НРК – 7рівень). Однак повних змін щодо узгодження ПРН згідно з оновленою НРК не простежено, про що свідчить Інтегральна ПК ОП («здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в процесі педагогічної діяльності, навчання, що передбачає здійснення інновацій у сфері освіти...»). Означена ІК «перегукується» із 7-им рівнем НРК (постанова КМУ №1341 від 23.11.11) та 8-им рівнем НРК (постанова КМУ від 12.06.19 р.). До уточнення ІК спонукає і ст.5 ЗУ «Про вищу освіту» (в редакції Закону №392-ІХ від 18.12.2019). У цілому ПРН 2, 3, 8, 10, 11, 15, 18 відображають дескриптор «знання». ПРН 4-7, 9, 12, 16, 17, 18 розкривають «уміння\навички». Комунікативний компонент представлений ПРН 1, 2, 12, 13, 15. Сутність дескрипторів «відповідальність та автономія» простежується у ПРН 6, 7, 13, 14, 19, 20. Формування ПРН здійснюється як нормативними, так і вибірковими ОК. Упадає в око, приміром, що ПРН 7 формується всіма вибірковими ОК, усіма обов'язковими, окрім атестації (екзамен із методик навчання української мови та літератури/захист бакалаврської роботи, що занесені у НП до циклу практичної підготовки), де здобувачі реально «мають засвідчити навички пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, кваліфіковано презентувати результати професійної (педагогічної, наукової, інноваційної) діяльності із застосуванням сучасних ІТ» (с.8). Перегляду потребують і ті ПРН, що відображають сферу предметної діяльності (специфіку кваліфікації, зорієнтованість на працевлаштування), як от: «знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови і літератури для закладів загальної середньої освіти та спеціалізованих закладів та практичні шляхи їх реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Прагнення ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» модернізувати цілі, зміст ОП відповідно до тих змін, що відбуваються в галузі освіта\педагогіка, на ринку педагогічної праці за останні роки. Активне залучення стейкхолдерів до перегляду, удосконалення ОП. Регіональне фокусування ОП за векторами «навчання – освіта – наука - працевлаштування». Позитивними практиками є постійне збільшення вибіркових освітніх компонентів гуманітарного спрямування, що може стати основою для реалізації освіти за моделлю Liberal arts, дозволить студентам здобути унікальну карту компетентностей. Менеджмент Університету базується на новій версії стандарту ISO 9001 (2015), що дає змогу передбачати ризики в діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Освітня програма видається конгломератом, що розроблявся у 2016 році, переглядався протягом останніх років та не набув логічного завершення. Цілі ОП потребують розширення відповідно до Стратегії розвитку ДЗВО «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленої у 2019 році. ПРН повною мірою узгодити з НРК, що оновлена постановою КМУ №509 від 12.06.19.р.; ст.5 ЗУ «Про вищу освіту» (в редакції Закону №392-ІХ від 18.12.2019) Рекомендуємо: Затвердити переглянутий та модернізований проект ОП, зокрема її цілей, ПРН, узявши до уваги поради стейкхолдерів: збільшити кількість кредитів на практичну підготовку (у школі, літніх оздоровчих дитячих установах); передбачити більше часу на вивчення іноземних мов, й англійської зокрема, психології; формувати компетентності на засадах принципу академічної доброчесності; послуговуватися компаративним методом викладання укр. та заруб. літ-р, обговорювати компетентності, що формуються під час педагогічних практик; проводити на базі шкіл експерименти за тематикою бакалаврських робіт; порівняти ОП Середня освіта (Українська мова і література) та ОП Українська мова і література на підставі їх цілей, завдань, ПРН; здійснювати методичний супровід студентів з першого року навчання. Оновлену й затверджену ОП щодо її цілей, ПРН висвітлити на сайті та здійснювати за нею набір на навчання у 2020-2021 р. ПРН повною мірою узгодити з НРК, оновленою постановою КМУ №509 від 12.06.19.р.; ст.5 ЗУ «Про вищу освіту» (в редакції Закону №392-ІХ від 18.12.2019). Посилити унікальність ОП шляхом реалізації її за моделлю Liberal arts. Цьому сприяє значний перелік вибіркового складника ОК гуманітарного спрямування, що дозволить студентам здобути унікальну карту компетентностей, розширить можливості працевлаштування, обрання

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Унесені ЗВО зміни до ОП на період здійснення акредитації свідчать про прагнення Університету до обґрунтованих змін згідно з тенденціями освітньої галузі та ринку праці, і регіонального передовсім. ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" активно співпрацює з усіма групами стейкхолдерів з удосконалення цілей та ПРН ОП. Відбувається компаративний перегляд ОП щодо збереження домінуючого змісту цілей та ПРН, спрямованих на підготовку висококваліфікованого учителя. З огляду на це слабкі сторони ОП, недоліки, видаються такими, що можуть бути усунені ближчим часом. Співбесіда з гарантом, керівництвом ФФ, Університету засвідчила розуміння визначених недоліків, прагнення усунути їх.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт ОПП не розроблено. Обсяг ОП становить 240 кредитів, що відповідає ч.4 ст.5 ЗУ «Про вищу освіту». Обсяг вибіркових дисциплін становить 60 кредитів (25%), що відповідає п.15 ч.1.ст.62 ЗУ «Про вищу освіту»; обсяг практичної підготовки (фольклорна практика, діалектологічна, навчально-педагогічна (середні класи), навчально-педагогічна (старші класи)) становить 24 кредити (10%), що не повною мірою відповідає вимогам р.2.5 Концепції розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом МОН України №776 від 16.07.18 р.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП структурований за роками, семестрами, містить два цикли. I. Загальної підготовки, структурований на: Обов'язкові дисципліни – 12 кредитів (2, 3 семестр); Вибіркові дисципліни: За вибором ВНЗ (9 кредитів (1 семестр); Дисципліни вільного вибору студента – 21 кредит, обрати можна з дисципліни обсягом 3 кредити кожна (9 кредитів). II. Цикл професійної підготовки, структурований на: Обов'язкові дисципліни теоретичної підготовки (108 кредитів – у НП; в ОП – 114; розбіжності з ОД 2.1.1.9); ОК практичної підготовки (30 кредитів, у т.ч.: 24 кредити – практика; 3 кредити – атестація; 3 кредити – курсові роботи); Дисципліни за вибором ЗВО (21 кредит); ОК вільного вибору студентів – 138 кредитів (обрати можна – 51 кредит; 12 дисциплін). Зміст ОП, логічний взаємозв'язок її ОК аналізувався на засадах зіставлення з НП, затвердженими Ученою радою університету (протокол №7 від 29.08.16 р., який є чинним на набір вступників за ОП у 2016 р. і діє на випуск 2020 р (<https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/03/-2016.pdf>); протокол №7 від 30.08.19, що є чинним на набір вступників у 2019 р. (<https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/02/-2019.pdf>), РНП (додано в ел. кабінет на запит), що дало змогу з'ясувати історію модернізації НП, яку відображено в оновленій ОП, а саме: змінено перелік ОК (на I курсі вступу 2016 р. простежувалися Іноземна мова, Фонетика та фонологія, Усна народна творчість; у НП, РНП вступу 2017-2018 р. (який уже містить спеціалізацію Практична лінгвістика; Літературна творчість) перші два ОК вилучено, однак з'явилися ОК за вибором ВНЗ; вільного вибору студентів, серед яких простежується Усна народна творчість; ця ж дисципліна у НП вступу 2019 р. уведена в перелік вибору ВНЗ. Відтак кожний новий НП містить ОК, які в СЛС мали різне місце і свій вплив на формування ПРН. В ОП, що акредитується, не простежується ПРН, які б забезпечували лише за рахунок ОК вільного вибору. Більшість ОК становить логічну взаємопов'язану систему: так, ОД 1.1.1; 1.1.2 формують ЗК 1, 3-6; 8, 9, 11-15; сприяють досягненню ПРН 1, 3, 5- 7, 12-14, 19, 20. ОД 1.1.5 формують ЗК 5, 6, 8-10, 11, 15, які реалізуються у ПРН 1, 5-7, 11, 12, 14, 16, 19, 20. Проте ця дисципліна не простежується в СЛС-мах (1, 2) ОП. ПРН 15 не корелює із жодною ЗК ОК гуманітарного циклу. Формування ЗК 7 ОД 1.1.4; 2.1.2.3; 2.1.2.4 є сумнівним. ПРН 1, 9 можуть корелювати із ЗК 2 і забезпечуватися ОД 1.1.2. Потребує врегулювання в часі ОК Педагогіка (3 семестр), Психологія (4 семестр) із практичною підготовкою студентів (6, 7 семестри), написанням курсових робіт із педагогіки, психології, методик укр.мови та літ-ри (6 семестр). Окрім цього, ВК 2.2.2. 9 (Основи пед.майстерності); 2.2.2.10 (Вікова і педагогічна психологія: на допомогу вчителю) варто включити до обов'язкових ОК та врегулювати їх у часі вивчення). Дивно, що ОД 2.1.2.6, 2.1.2.7 (атестація) не сприяють формуванню ПРН 5, 7, 11, 16, а ДО 2.1.2.4, 2.1.2.5 (практика в ЗЗСО) не забезпечують ПРН 8, 10, 12, 16.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У цілому зміст обов'язкових ОК відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). В ОП передбачено підготовку здобувачів за нормативними ОК мовознавчого (ОД 1.1.3; 2.1.1.1; 2.1.1.2; 2.1.1.5; 2.1.1.6; 2.1.1.10; 2.1.1.14; 2.1.2.3), літературознавчого (ОД 1.1.2; 2.1.1.3; 2.1.1.4; 2.1.1.11; 2.1.2.3), методичного (ОД 2.1.1.12; 2.1.1.13; 2.1.2.3); психолого-педагогічного (2.1.1.7; 2.1.1.8; 2.1.1.9; 2.1.2.3) циклів; практичної підготовки (ОД 2.1.2.1; 2.1.2.2; 2.1.2.4; 2.1.2.5; 2.1.2.6; 2.1.2.7), що здебільшого охоплюють аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя української мови і літератури. Розширення потребує психолого-педагогічний цикл нормативних ОК, що було відмічено здобувачами ОП під час онлайн-зустрічі. Варто, на думку ЕГ, переглянути дисципліни за вибором ЗВО та включити до обов'язкових ОК дисципліни вільного вибору студентів 2.2.2.9 Основи педагогічної майстерності; 2.2.2.10 Вікова і педагогічна психологія: на допомогу вчителю, оскільки вони не були обрані здобувачами з невідомих причин. Зміст ОК методичного циклу збігається із визначеною предметною областю, проте ПРН 1, 2, 3, 10, 14, 17, що ними забезпечуються, більшою мірою відображають предметну область Філології, тому гармонійно корелюють із ЗК 1, 3, 14; ФК 2, 3, 8, 11, 17. Радимо переформулювати зміст ПРН, додати інші, спрямувавши на предметну область спеціальності, як от: «Володіє підходами, методами, технологіями діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів»; «Знає сучасні лінгводидактичні засади навчання української мови і літератури. Використовує гуманістичний, державотворчий потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України» тощо. Це сприятиме їх більшій кореляції з ФК 12, 13. У навчальному плані, робочому НП (вступ 2016 р.) у 5, 6 семестрах серед ОК вільного вибору простежуємо Російську мову; а всі інші 8 дисциплін вільного вибору студентів відповідають предметній області Філологія. Із 48 ОК вільного вибору студентів (навчальний план вступу 2016р.,) у циклі професійної підготовки лише дві дисципліни дотичні предметної сфери – українська мова і література в середній освіті. У модернізованій ОП (навчальний план вступу 2019 р.) ОК Російська мова опущено, а із 42 ОК вільного вибору студентів – 19 відповідають предметній сфері. ОК вільного вибору Безпека життєдіяльності та цивільний захист, Фізична культура є необхідними для предметної сфери.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг ОК вільного вибору становить 60 кредитів (25 %), що відповідає п.15 ст.62 ЗУ «Про вищу освіту». При цьому 9 кредитів із 21, що пропонуються, студенти можуть обрати в циклі загальної підготовки та 51кредит (12 дисциплін) – із 138 (42 дисципліни) - у циклі професійної підготовки. Однак в ОП є 30 кредитів ОК за вибором ЗВО (9 – у циклі ЗП, 21 – у циклі ПП), що обмежує право вибору їх студентами. Вибір ОК студентами здійснюється відповідно до Положення «Про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-V.-Stefanyka.pdf>), яке передбачає вибір ОК із запропонованого каталогу (<https://kul.pnu.edu.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96-%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%86%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b8-2019-2020-%d0%bd-%d1%80/>).

На виконання р.2, п.2.1. НП, РНПД за вибором, які б пройшли процедуру експертного оцінювання, на сайтах ЗВО не висвітлено. Співбесіда із здобувачами засвідчила, що їм надається право вибору дисциплін, вони пишуть у деканаті заяву, яка потім розглядається кафедрами. Аналіз каталогу ВД, заяв студентів, ІНПС дав підстави для висновку: студенти починають обирати дисципліни з 1 семестру, що п.3.2. Положення... не рекомендується роботи. Одночасно обирають кілька дисциплін із семестру, серед яких і ОК за вибором ЗВО, приміром, Усна народна творчість, Виразне читання. При цьому в каталозі, розміщеному на сайті кафедри, зазначено, що із блоку можна обрати «1 дисципліну». Проаналізовано заяви студентів IV курсу (вступ 2016 р.), у яких зазначено «дисципліни вільного вибору (спеціалізацію)»: 2.2.2.14, 2.2.2.22, 2.2.2.28; 2.2.2.32, 2.2.2.37, при цьому в останніх двох ОК усічено в назвах слова «...в школі», «...на уроках української літератури», тобто дисципліни номінуються за НП (2016 р.). Означена інформація підтверджується списком студентів ОП за курсами, переліком обраних ними дисциплін, засвідченим деканом Горобом Р. Постає питання про надання додаткової кваліфікації за спеціалізацією, що в ОП не передбачено, але простежується в титулах РНП (див.ел.кабінет). Паспорта спеціалізації, затвердженого відповідно до «Порядку запровадження спеціалізацій...», ЕГ не запитувала. В ОП не передбачено кредитів для вільного вибору ОК з інших ОП. У комісії ІНПС (у розділі «Вибіркові дисципліни») записів про їх вибір немає, їх занесено до обов'язкових, наприклад, ВБ 2.2.2.2. Такий підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії потребує уточнення та нормативного врегулювання. Документ, який формує зміст та порядок ведення ІНПС, у ЗВО не простежується. Запровадження ІНПС в університеті розпочато з 23.08.19 розпорядженням ректора №8 від 23.08.19. Онлайн-зустрічі (Романкова Л., Солонець І.) засвідчили, що у закладі проводилися опитування.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Обсяг практичної підготовки становить 24 кредити, із них: 3 кредити – навчальна (фольклорна практика), 3 кредити – навчальна (діалектологічна), 9 кредитів – педагогічна практика в середніх класах, 9 кредитів – педагогічна практика в старших класах. З усіх практик розроблено РП, силабуси, методичні рекомендації та розміщено на сайтах кафедр укр.мови; укр.літератури. Практика організовується відповідно до нормативних документів, які затверджено та висвітлено на сайтах структурних підрозділів Університету (<https://kum.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/45/2020/01/%D0%BD%D0%BA%D0%BA%D0%B7-805.pdf>;

<https://vvnv.pnu.edu.ua/2018/05/11/%d0%b2%d0%b7%d1%96%d1%80%d1%86%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%96%d0%b2/>). З базами практик укладено договори (<https://vvnv.pnu.edu.ua/%d1%83%d0%b3%d0%be%d0%b4%d0%b8-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d1%81%d0%bf%d1%96%d0%b2%d0%bf%d1%80%d0%b0%d1%86%d1%8e/>). ЗВО має спроможність здійснювати погодинну оплату праці керівників від баз практики. Під час карантину студенти III курсу проходили практику з використанням дистанційних технологій. У процесі зустрічей було переглянуто відео про бази практик, проведено бесіди з керівництвом ЗЗСО (Василик М., ліцей №23 ім.Р.Гурика; Битківська У., Богородчанська ЗОШ №2; Табачук О., Калуська гімназія ім. Бахматюка;), учителями, які розповіли, що практика організовується і проводиться на високому рівні. ЗВО сприяв проведенню в системі відеоконференції Zoom студенткою з курсу Палійчук Є. залікового уроку з української мови в 6 класі з теми: «Займенник. Узагальнення вивченого», зміст якого засвідчив, що практикантка на високому рівні володіє засобами дистанційного навчання, у неї на достатньому рівні сформовано компетентності, необхідні для роботи з учнями в середній ланці школи. Практики в школі спрямовані на формування таких ПРН: 1 – 7, 9, 11, 17 – 20. Стейкхолдери, гарант програми висловили думку про те, що практика набуде ще більшої ефективності за умови включення до змісту ОП із 1 курсу безвідривної, пасивної практики, практики в літніх оздоровчих дитячих установах, що дасть змогу розкрити перед студентами багатогранність навчально-виховного процесу в різних закладах освіти та оздоровлення дітей. Якщо це буде реалізовано, педагогічна практика сприятиме досягненню ПРН 10 (під час виконання завдань діалектологічної практики в літніх оздоровчих таборах на теренах України); ПРН 12; 14 (забезпечуватиме безперервну практику протягом навчання за ОП); ПРН 15 (академічна мобільність із практичної підготовки з мови, іноземної у т.ч., адже студенти вивчають як вибіркові різні мови обсягом 6 кредитів); ПРН 16 (забезпечуватиме навчальна пасивна практика, практика в ЛОДЗ).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Предметна область спеціальності є соціономічною, що вже сприяє формуванню таких соціальних навичок: лідерство, відповідальність, робота в команді, гнучкість, психологічна стабільність (забезпечується ОК Педагогіка, Психологія, педагогічна практика, атестація державна); критичне, стратегічне мислення (курсіві, бакалаврські роботи); креативність (методичний цикл ОК, Педагогіка, Педагогічна практика); комунікативність (цикл філологічних, лінгводидактичних дисциплін). Аналіз сайту (<https://vvnv.pnu.edu.ua/>), онлайн-зустріч засвідчили, що значну роботу з формування соціальних навичок здійснює навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (кер. Романкова Л.М.), а саме: передбачення конфліктних ситуацій та розв'язання їх; налагодження контактів, оволодіння уміннями управляти власним часом; з'ясування причин труднощів у навчанні. У форматі Google проводиться тестування для студентів, викладачів «Мій життєвий тонус» (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/11CnUo-sSoARHXYZSc1IGnYviqINHaOpu.>) Через опитування, анкетування вивчаються думки здобувачів освіти, академічного персоналу, досліджуються ціннісні орієнтації студентів, проводяться опитування щодо задоволеності учасниками освітнього процесу умовами навчання, проживання в гуртожитках. У ЗВО створено умови для осіб із особливими потребами, реалізуються програми соціальної підтримки студентів. Продуктивним освітнім середовищем для формування соціальних навичок, навичок вибудовувати успішну професійну траєкторію є педагогічна практика.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за основною професійною кваліфікацією Учитель української мови і літератури ОП Середня освіта (Українська мова і література) не розроблено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП у цілому дає змогу здобувачам освіти досягти цілей та програмних результатів навчання, що визначено нормативами з організації освітнього процесу (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya2020_org_os_proc.pdf; <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Metodychni-rekomendatsii-do-zmistu-ta-orhanizatsii-samostiinoi-roboty-studentiv-2013-1.pdf>). Нормативна кількість залікових одиниць на один навчальний рік – 60 кредитів ЄКТС. Обсяг одного кредиту складає 30 год. У циклі загальної підготовки на всі ОК, окрім Латинської мови (6 кредитів), визначено 3 кредити; у циклі професійної підготовки мовознавчі, лінгводидактичні дисципліни містять від 6 до 9 кредитів, які опановуються студентами протягом одного, визначеного НП, РНП, семестру. ОК Сучасна українська мова має 21 кредит, обсяг якого рівномірно розподілено за семестрами. Обсяг дисциплін вільного вибору студентів становить 3 кредити, окрім дисциплін Англійська мова, Німецька мова, Французька мова, Польська мова (6 кредитів). На дисципліни за вибором ЗВО передбачено 3, 6, 21 кредит. Практична підготовка реалізується у 24 кредитах, на атестацію передбачено 3 кредити. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Розклад занять складається в електронній системі «ПС-Розклад» АСУ «Деканат», є динамічним (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/05/%.pdf>). Надмірне навантаження на

здобувачів може простежуватися під час написання курсових робіт у 6 семестрі (4 курсових роботи, проте для забезпечення ПРН студенти їх мають виконати). Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу...» (Р.ІІ) «Кількість курсових робіт не повинна перевищувати 1 на навчальний рік». На 01.01.20 р. наказом ректора №896 від 27.12.19 р. в Університеті створено Центр забезпечення якості (кер. Кузь М.В.) (<https://pnu.edu.ua/%D1%86%Do%B5%Do%BD%D1%82%D1%80-%D0%B7%Do%B0%Do%B1%Do%B5%Do%B7%Do%BF%Do%B5%D1%87%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%D1%8F%Do%BA%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96/>), у якому здійснюються опитування студентів щодо умов організації освітнього процесу, і фактичного їхнього навантаження зокрема. В Університеті на належному рівні організовано освітній процес за дистанційними технологіями, що знаходиться під опікою Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності. Зі слів його кер., Івасюка І.Я., «система дистанційного навчання є специфічною, розроблена закладом, вільний доступ до неї має кожний студент. Це дає змогу заощаджувати час, пройти тестування, і незалежне у т.ч.». У Системі дистанційного навчання протягом періоду карантину було сформовано відповідний розклад (завантажується за цим посиланням), зручний для користування студентів та викладачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною форми освіти не здійснюється. Хоча в Університеті Положення «Про дуальну форму здобуття освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розроблено і впроваджено в дію 15.11.2019 р. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F-%D0%B4%D1%83%Do%B0%Do%BB%D1%8C%Do%BD%Do%B0-%D0%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%B0.pdf>)

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ПРН забезпечуються всіма нормативними ОК та частково вибірковими (із 42-ох дисциплін вільного вибору студентів – 19 відповідають предметній сфері). У Положенні «Про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» чітко прописано вимоги до Навчальних програм дисциплін, Робочих ПНД, що пропонуються для обрання; процедуру відмови здобувачам у виборі певного ОК та надання змоги обирати інший. Навчально-виробничою лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи проводяться опитування з проблем формування індивідуальної траєкторії студентів. ЗВО організовує і проводить практичну підготовку здобувачів у тісній співпраці із стейкхолдерами різних груп. Здійснюється погодинна оплата праці керівників практик від баз. Студенти підготовлені до організації освітньої практичної діяльності на засадах дистанційних технологій навчання. Освітнє середовище, ОК реалізації ОП спрямовані на формування широкого спектру соціальних навичок. Обсяг самостійної роботи дає змогу належно опанувати зміст навчальних дисциплін. В Університеті на високому рівні організовано освітній процес за дистанційними технологіями, усім учасникам освітнього процесу надається постійне консультування з одночасним моніторингом освітньої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Зміна переліку ОК у циклах навчальних планів, робочих навчальних планів впливає на логічність взаємозв'язку ОК та результати досягнення ПРН. ОК Фізична культура, що є обов'язковим для вивчення та сприяє досягненню ПРН 1, 5, 6, 7, 11, 12, 16, 10, 20, не простежується в СЛС 1, 2 ОП. Нормативні ОК гуманітарного спрямування циклу загальної підготовки не забезпечують формування ЗК 7 (Здатність спілкуватися іноземною мовою). Сумнівним є те, що цю здатність можна формувати під час вивчення філософії (ОД1.1.4); написання курсової роботи (ОД/ВД 2.1.2.3); проходження педагогічної практики з української мови та літератури в середніх класах (ОД 2.1.2.4). Потребує узгодження в часі ОК Педагогіка (3 семестр), Психологія (4 семестр) та проходження педагогічних практик у ЗЗСО, написання курсових робіт із педагогіки/психології (6 семестр). ОД 2.1.2.6, 2.1.2.7 (атестація) не сприяють формуванню ПРН 5, 7, 11, 16,. ОД 2.1.2.4, 2.1.2.5 (практика в ЗЗСО) мають забезпечувати ПРН 8, 10, 12, 16. Розширення потребує психолого-педагогічний цикл нормативних ОК (вбіркові дисципліни 2.2.2.9 Основи педагогічної майстерності; 2.2.2.10 Вікова і педагогічна психологія: на допомогу вчителю здобувачами не були обрані (за результатами аналізу обраних дисциплін студентами 1 – 4 курсів). Номінувати ОК Елементи етимології на уроках української мови в загальноосвітній школі відповідно до оновленої термінології в ЗУ «Про освіту» предметної області (зкладах загальної середньої освіти). ПРН 1, 2, 3, 10, 14, 17, які забезпечуються методичним циклом ОК, більшою мірою відображають предметну область Філології, тому гармонійно корелюють із ЗК 1, 3, 14; ФК 2, 3, 8, 11, 17, але опосередкованою є їх кореляція із ФК 12, 13. В ОП є дисципліни за вбором ЗВО, що обмежує спроможність вільного вибору їх студентами. Навчальних програм дисциплін, робочих навчальних програм дисциплін за вільним вибором, які б пройшли процедури рецензування та експертне оцінювання, на сайтах ЗВО не

висвітлено. У заявах студентів (4 курс) простежується обрання спеціалізованого блоку дисциплін (1. «Актуальні проблеми української літератури», 2. «Шкільне бібліотекознавство», 3. «Актуальні проблеми новітньої літератури», 4. «Місцеві діалекти і літературна мова: методичні засади вивчення», 5. «Літературна діаспора»). Імовірно – з метою здобуття спеціалізації (додаткової кваліфікації) відповідно до п.2.3.1.1. Порядку... реалізації цього права. Однак ОП спеціалізацій не містить, проте вони простежуються на титулах робочих навчальних планів (Практична лінгвістика; Літературна творчість). Назви обраних для вивчення студентами дисциплін мають інше номінування в ОП, як от: 3. Актуальні проблеми новітньої літератури в школі. 5. Літературна діаспора на уроках української літератури. Студенти працюють за ІНПС, проте у комірках «Вибіркові дисципліни» записи не простежуються. В ОП не передбачено кредитів вільного вибору ОК з інших ОП. У ЗВО не розроблено нормативів, які б регулювали порядок укладання, оформлення ІНПС.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Модернізація структури та змісту ОП за відсутності розробленого стандарту відображає прагнення ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» удосконалити підготовку майбутнього висококваліфікованого вчителя української мови та літератури у сфері Середньої освіти. З огляду на це простежується модифікація практик і процедур формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти, корелювання освітніх компонентів у структурно-логічній схемі, спрямоване на досягнення ПРН. Освітня програма містить недоліки, які визначають напрями подальшого удосконалення ОП за критерієм 2 ближчим часом.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», зокрема за ОП Середня освіта (Українська мова і література) ОС «Бакалавр», розроблено відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затверджених МОН України. Правила чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, вчасно оприлюднені на офіційному сайті (<https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2019/12/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83-%D0%9F%D0%9D%D0%A3-20201227.pdf>). Правила прийому містять інформацію для осіб, які тимчасово проживають на окупованій території. Особам із особливими потребами Університет забезпечує умови для проживання під час складання вступних іспитів, проходження співбесіди. Студенти ОП мають спроможність здобувати освіту за державні кошти, на засадах пільгового державного кредиту.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ за ОП оголошується за кошти державного бюджету та фізичних/юридичних осіб. Установлено, що за роки прийому на навчання за ОП (2016-2019р.р.) вступили 160 осіб (ліцензований обсяг вступу на рік - 100), окрім того, простежується динаміка щорічного збільшення обсягів прийому, приміром: 2016-2017 н.р. – 25 осіб, 2019-2020 н.р. – 60. У процесі онлайн-співбесіди (Івасюк Я.І.) було з'ясовано, що у 2018-2019 н.р. на навчання було зараховано не 30 осіб (як зазначено у Таблиці 5 «Відомостей про СО»), а 50. Можливо, не враховано осіб, які вступали на навчання на старші курси (скорочений термін) до Коломийського ННІ чи базового закладу. Правила Прийому на ОП для вступників за ОС Бакалавр (на основі ПЗСО) передбачають урахування сертифікатів ЗНО (за коефіцієнтами) з української мови (0,4), історії України (0,3), іноземної мови (0,3), географії (0,3) (<https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2019/12/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-4-%D0%B4%D0%BE-%D0%9F%D0%9F-20201227.pdf>). Така пріоритетність, визначена коефіцієнтами, відповідає специфіці ОП. У базовому ЗВО та структурному підрозділі Коломийському ННІ здійснюється прийом на навчання за ОП на перший (зі скороченим терміном навчання) або другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, які здобули освітній ступінь молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Вступними випробуваннями є «ЗНО (Українська мова і література); фаховий іспит (Українська мова та література)». На думку ЕГ, вступні випробування не ватро дублювати. Додатковим фаховим іспитом для вступників могла би бути Педагогіка (для осіб, що вступають на навчання на основі ОС молодшого бакалавра, ОКР молодшого спеціаліста, здобутих у педагогічних коледжах); Зарубіжна література (для несуміжних спеціальностей). Програми вступних випробувань, які складаються в Університеті за ОС «Бакалавр» ОП, є доступними на сайті закладу (<https://admission.pnu.edu.ua/wp->

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, одержаних в інших навчальних закладах, зокрема під час академічної мобільності, доступно й чітко регулюються положеннями «Про організацію освітнього процесу...», розділ 10 (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya2020_org_os_proc.pdf), «Про порядок визнання академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarahuvannia-navchalnykh-dystryplin-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%c2%bb.pdf>); «Про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>). Перезарахувань за результатами академічної мобільності серед здобувачів ОП не було. На початку 2019-2020 р. студентка Зикова Д. перевелася на навчання із Дрогобицького НПУ ім. І. Франка відповідно до нормативних документів ЗВО. ЕГ вважає, що ЗВО може розширити спроможність здобувачів освіти визнавати результати їхнього навчання, приміром, через дистанційні сертифіковані курси, організацію внутрішньої і міжнародної академічної мобільності студентів (навчання, проходження практики, проведення наукових досліджень). Окрім цього, студенти мають право ініціювати академічну мобільність (п.1.6. положення «Про академічну мобільність...»). Правила, процедури, укладені договори із ЗВО-партнерами є доступними для всіх учасників освітнього процесу за ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Університеті із 29.11.2019 р. діє положення «Про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та є доступним для всіх учасників освітнього процесу (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf). Визначені в ньому правила визнання результатів є чіткими. Незначний час чинності «Порядку ...» ще не дав змоги студентам ОП формувати компетентності через неформальну освіту.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розроблено чіткі правила прийому, і на навчання за ОП зокрема. Програми вступних випробувань на навчання за ОП належно оприлюднені. У правилах враховано особливості вступу осіб, які тимчасово проживають на окупованій території, інтереси вступників з особливими потребами. Здійснюється прийом за державним замовленням, пільговими державними кредитами. В Університеті розроблено чітку і зрозумілу нормативну базу щодо правил визнання результатів навчання, здобутих поза межами цього навчального закладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Вступними випробуваннями на навчання за ОП на перший (зі скороченим терміном навчання)/ або другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) осіб, які здобули освітній ступінь молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста є «ЗНО (Українська мова і література) та додатковий фаховий іспит (Українська мова та література)». На думку ЕГ, вступні випробування не ватро дублювати. Простежується обмежене коло дії правил визнання результатів навчання, здобутих в інших навчальних установах, за неформальною освітою. Рекомендуємо: додатковим фаховим іспитом для вступників за скороченим терміном навчання визначити, наприклад, Педагогіку (для осіб, що вступають на навчання на основі ОС молодшого бакалавра, ОКР молодшого спеціаліста, здобутих у педагогічних коледжах); Зарубіжну літературу (для несуміжних спеціальностей); надати змогу студентам не лише поновлюватися чи переводитися на навчання з інших ЗВО, а й брати участь в різних видах академічної мобільності, розширювати компетентності та ПРН через сертифіковані дистанційні курси, неформальну освіту.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зазначені неоліки не є значними, а лише визначають напрями подальшого удосконалення освітньо-професійної програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз положень «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» file:///C:/Users/O&A/Desktop/Положення%20ПНУ/polozhennya2020_org_os_proc.pdf, «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти...» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/.pdf>, навчального плану file:///C:/Users/O&A/Desktop/Положення%20ПНУ/014.01-Navchalnyi-plan_bak.pdf, онлайн-бесіди з академперсоналом, студентами засвідчили, що основними формами і видами організації освітнього процесу є такі: навчальні заняття (лекції, практичні, лабораторні, семінарські заняття), практика, контрольні заходи, самостійна робота. Навчальний план (затв.30.08.19 р.) ОП передбачає 900 годин лекцій, 1208 годин практичних, по 36 годин семінарських і лабораторних занять, 5020 – самостійна робота. ЕГ проаналізувала РП з обов'язкових ОК і зробила висновок про те, що в них загалом дотримано відповідність НП щодо форм проведення занять, зазначені методи навчання, які сприяють формуванню ПРН. НПП проводять опитування студентів щодо рівня задоволеності освітнім процесом, що підтверджено під час онлайн-зустрічей з фокус-групами. До обговорення ОП залучалися здобувачі студенти та роботодавці (витяги з протоколів засідань кафедри української літератури № 9 від 13.03.2018 р.; №4 від 29.11.2019 р.; №5 від 24.12.2019 р.). Роботодавці стверджують, що ОП забезпечує глибоку теоретичну підготовку, зокрема й щодо інтеграції української літератури зі світовою, формує вміння випускника схвалювати рішення в нестандартних ситуаціях. Онлайн-опитування студентів різних курсів денної та заочної форм навчання, представників студентського самоврядування свідчать, що навчання спрямоване на студента, він повноправний його суб'єкт; здобувачі ВО задоволені своїми викладачами, формами проведення навчальних занять, теоретичною і методичною підготовкою, які стануть надійним підґрунтям для формування професійної майстерності вчителя української мови і літератури Прикарпатського регіону. Студентоцентрований підхід на засадах академічної свободи простежується у виборі тем курсових і кваліфікаційних робіт, класу та закладу освіти для проходження навчально-виховної практики; участі в наукових, науково-практичних заходах. Студенти старших курсів (Любинецька С., 3 курс), мають змогу навчатися за індивідуальним графіком. Для встановлення рівня задоволеності здобувачів освіти її якістю розроблено та щосеместрово проводиться опитування <https://ceeq.pnu.edu.ua/>, результати якого обговорюються на засіданнях випускових кафедр, ученої ради факультету філології. На сайті є електронний розклад занять, який дуже зручний для студентів і викладачів <http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>. Здобувачі вищої освіти мають змогу вибирати тестову форму семестрових іспитів, що підтверджено під час онлайн-опитувань https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Аналіз освітніх документів закладу, онлайн-зустрічей зі студентами, академічним персоналом, НПП засвідчили, що інформування здобувачів вищої освіти щодо провадження освітнього процесу, форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень з кожного освітнього компонента, проходження практик відбувається під час проведення перших лекційних і практичних занять з дисципліни. Студенти мають вільний доступ до ОП (file:///C:/Users/O&A/Desktop/Положення%20ПНУ/014.01-Osvitnia-prohrama_bak.pdf), Інформаційного пакета «European credit transfer system ECTS» <https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/05/%D0%86%D0%9D%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%99%D0%9D%D0%98%D0%99-%D0%9F%D0%90%D0%9A%D0%95%D0%A2-%D0%A3%D0%9C%D0%9B%D1%81%D0%BE-1.pdf>, силабусів ОК ОП <https://kul.pnu.edu.ua/%d1%81%do%b8%do%bb%do%bo%do%b1%d1%83%d1%81%do%b8-%do%bd%do%bo%do%b2%d1%87%do%bo%do%bb%d1%8c%do%bd%do%b8%d1%85-%do%b4%do%b8%d1%81%d1%86%do%b8%do%bf%do%bb%d1%96%do%bd/>. Для ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в умовах карантинних обмежень наявний доступ до сторінок кафедр української мови та

української літератури на офіційному сайті ЗВО, в соціальних мережах, чатах; до електронної пошти викладачів. Навчальні заняття проводяться за допомогою програми «Zoom», свідченням цього є відкрита лекція доцента О. В. Слоновьовської «Риси модернізму в літературі української діаспори (перша половина ХХ століття), яку мали можливість слухати члени ЕГ разом зі студентами з курсу ОП. Накази, розпорядження ректора щодо порядку проведення контролю, критеріїв оцінювання є доступними для здобувачів освіти на сайті навчально-методичного відділу (<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%bo%d0%ba%d0%bo%d0%b7%d0%b8-%d1%96-%d1%80%d0%be%d0%b7%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%8f%d0%b4%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f/%d0%bd%d0%bo%d0%ba%d0%bo%d0%b7%d0%b8-%d1%80%d0%b5%d0%ba%d1%82%d0%be%d1%80%d0%bo/>)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Важливим складником організації освітнього процесу є науково-дослідна робота викладачів та студентів, насамперед, написання курсових і дипломних робіт бакалавра. З орієнтовною тематикою курсових здобувачі вищої освіти ознайомлюються завчасно, обирають наукового керівника, можуть запропонувати власну тему дослідження. Основну інформацію щодо вибору теми науково-дослідної роботи, збирання матеріалу та його оформлення в курсовій, бакалаврській подано на сторінці кафедри української мови <https://kum.pnu.edu.ua>. Там само є «Путівник для науковця» <https://philology.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites>. У ЗВО є положення «Про студентський науковий гурток, проблемну групу і кафедральний (міжкафедральний) науковий семінар ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads>. На кафедрі української мови функціонує студентський науковий гурток «Актуальні проблеми морфології» (керівник – доцент І. Джочка), на засіданні якого здобувачі мають можливість доповісти про результати власної наукової діяльності (Федірків Н. «Зміна та тенденції варіантності морфологічних норм у сучасній українській мові (за новими вимогами українського правопису та новітніми лінгвістичними розвідками)», Василюк М. «Новітні технології презентації навчального матеріалу на уроці»); ознайомитися з досвідом стейкхолдерів (М. Грицишин, заступниця директора Української гімназії з науково-методичної роботи, вчителька української мови та літератури, вчитель-методист, заслужена учителька України) (протокол № 5 від 11.02.2020). На кафедрі української літератури на засіданнях наукового гуртка «Літературний меридіан», яким керують професор Н. Мафтин та доцент Н. Вівчарик, згідно з планом роботи, затвердженим на засіданні кафедри (протокол №2 від 04.09.2019 року), студенти знайомилися з напрямками наукових досліджень викладачів кафедри, обговорювали проблеми участі в Міжнародному мовно-літературному конкурсі студентської та учнівської молоді імені Тараса Шевченка, згідно з результатами якого переможцями обласного етапу стали Марта Мадій (I місце) (керівник – доцент Н. Вівчарик), Василина Тимінська (II місце) (керівник – професор Н. В. Мафтин); брали участь у роботі круглого столу «Формування в учнів умінь інтерпретувати ліричні та ліро-епічні твори української літератури», на якому вчителі-методисти, кандидати педагогічних наук О. Глеб та Г. Машталер презентували особливості власних методичних напрацювань. Як свідчить онлайн-опитування здобувачів вищої освіти, у Всеукраїнському конкурсі «Змагаймося за нове життя» імені Лесі Українки студентка Палійчук Євгенія подала роботу «Мариністика в творчості Лесі Українки в школі» у формі відеопрезентації «Лист до Криму». Результати наукових пошуків опубліковано в збірнику доповідей звітної конференції студентів за 2019 рік [file:///C:/Users/O&A/AppData/Local/Temp/Rar\\$D1ao.329](file:///C:/Users/O&A/AppData/Local/Temp/Rar$D1ao.329), «Студентському філологічному віснику» <https://kum.pnu.edu.ua>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», положення «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» file:///C:/Users/O&A/Desktop/Положення%20ПНУ/polozhennya2020_org_os_gros.pdf, «Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти» викладачами кафедр української мови та української літератури оновлюється зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Перегляд та оновлення ОП проєктними групами відбувається з урахуванням: вимог затверджених стандартів вищої освіти; змін у законодавчій та нормативно-правовій базі; висновків та пропозицій роботодавців під час оцінювання актуальності освітньої програми, обговорення її цілей, результатів навчання, компетентностей та змістовної сутності; пропозицій академічної спільноти на предмет доповнення новими методами / методологіями досліджень у галузі філології та методик навчання української мови та літератури; безпосередньої участі здобувачів вищої освіти. Викладачі зазначених вище кафедр постійно переймаються проблемами оптимального обсягу знань, умінь і навичок, які повинні засвоїти випускники першого бакалаврського рівня вищої освіти ОП 014 Середня освіта. Українська мова і література. Відповідаючи на запити сучасної школи, зокрема враховуючи пропозиції стейкхолдерів щодо вдосконалення практичної підготовки майбутнього вчителя української мови і літератури, НПП розробили й запропонували включити до переліку вибіркових дисциплін «Нові твори в програмі з української літератури», «Літературна діаспора на уроках української мови», «Нові правописні норми в шкільному курсі української мови».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертна група підтверджує, що здобувачі ОП мають можливість ознайомлюватися із сучасними досягненнями світової науки. В університеті створено відділ міжнародних зв'язків, на сторінці якого є Стратегія інтернаціоналізації ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», де зазначено його орієнтацію на міжнародні стандарти освіти як науково-освітнього центру України <https://ic.pnu.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%80%do%bo%b5%do%b3%d1%96%d1%8f-%d1%96%do%bd%d1%82%do%b5%d1%80%do%bd%do%bo%b1%86%d1%96%do%be%do%bd%do%bo%do%bb%d1%96%do%b7%do%bo%b1%86%d1%96%d1%97/> (наказ №1 від 03.01.2017 р.), положення «Про академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» <http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>. Укладені угоди університету з міжнародними партнерами (загалом 21 держава) <https://ic.pnu.edu.ua/%d1%83%do%b3%do%be%do%b4%do%b8-%do%bf%d1%80%do%be-%d1%81%do%bf%d1%96%do%b2%do%bf%d1%80%do%bo%b1%86%d1%8e/>, угоди про подвійні дипломи, згідно з якими студенти мають унікальну можливість отримати другий диплом безкоштовно, навчаючись у магістратурі провідних університетів Республіки Польща <https://ic.pnu.edu.ua/%d1%83%do%b3%do%be%do%b4%do%b8-%do%bf%d1%80%do%be-%do%bf%do%be%do%b4%do%b2%d1%96%do%b9%do%bd%d1%96-%do%b4%do%b8%do%bf%do%bb%do%be%do%bc%do%b8/>. Здобувачі вищої освіти за ОП достатньо поінформовані про можливість узяти участь у конкурсах, грантах, стипендіальних програмах <https://ic.pnu.edu.ua/%d1%81%d1%82%d1%80%do%bo%b1%82%do%b5%do%b3%d1%96%d1%8f-%d1%96%do%bd%d1%82%do%b5%d1%80%do%bd%do%bo%b1%86%d1%96%do%be%do%bd%do%bo%do%bb%d1%96%do%b7%do%bo%b1%86%d1%96%d1%97/#>, програми ERASMUS+ <https://ic.pnu.edu.ua/%do%bf%d1%80%do%be%do%b5%do%ba%d1%82%do%b8-erasmus%do%ba1/>. Під час онлайн-зустрічі завідувач відділу М. М. Сигидин констатувала, що координатори з міжнародної діяльності кожного факультету систематично отримують акумульовану інформацію щодо можливості брати участь у різних проєктах, програмах, грантах, конкурсах. Проблемою є невисока активність здобувачів вищої освіти ОП, що можна пояснити неналежним рівнем володіння англійською мовою. Це підтвердили науково-педагогічні працівники та студенти під час онлайн-зустрічей з експертною групою. Рекомендуємо активізувати участь здобувачів вищої освіти та НПП ОП у семінарах, конференціях, програмах обміну.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Викладачі кафедр української мови та української літератури оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Ураховуючи пропозиції стейкхолдерів щодо вдосконалення практичної підготовки майбутнього вчителя української мови і літератури, НПП внесли до переліку вибіркових дисциплін ОК методичного спрямування. На випускових кафедрах функціонують студентські наукові гуртки, на засіданнях яких здобувачі вищої освіти долучаються до дослідницької діяльності, готуються до участі в мовно-літературних творчих конкурсах. Розроблені та розміщені у вільному доступі для здобувачів вищої освіти за ОП силабуси з усіх ОК. В університеті із 1996 року функціонує Навчально-науковий Інститут Українознавства, діяльність якого спрямована на дослідження загальних проблем українознавства як наукової галузі, проблем національної освіти і виховання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Немає доступу до робочих програм навчальних дисциплін, заявлених у самоаналізі. Рекомендуємо посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників у виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних «Scopus» та/або «Web of Science»; розширювати співпрацю із закордонними закладами вищої освіти. Здобувачам ОП 014 Середня освіта. Українська мова і література більше уваги приділити вивченню англійської мови як міждержавної, між'європейської; брати участь у програмах обміну між закладами, грантах, міжнародних конференціях та стажуваннях; висвітлювати результати кваліфікаційних робіт (бакалаврських проєктів) у збірниках наукових праць студентів. Варто долучати здобувачів освіти за ОП до роботи Творчої навчально-наукової лабораторії «Гірська школа Українських Карпат», Навчально-наукового інституту українознавства.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Простежується відповідність ОП четвертому критерієві, проте має несуттєві недоліки.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю та критерії оцінювання регулюються низкою документів, серед яких: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>); Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>). Цими документами передбачено такі типи контролю: вхідний (для ефективності керування освітнім процесом проводиться на першому занятті у формі анкетування, тестування, усного опитування); поточний (у формі тестів або розгорнутих відповідей); модульний (проводиться на підставі оцінювання рівнів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни - модуля); семестровий підсумковий контроль із певної навчальної дисципліни (є обов'язковою формою контролю та проводиться у вигляді семестрового екзамену чи заліку в письмовій, усній, тестовій або змішаній формі, в тому числі із застосуванням ІТ-технологій, елементів дистанційної форми навчання). Як зазначено у «Відомостях із СО» (с.10), форми контрольних заходів, вимоги до їх оцінювання, критерії описано в робочих навчальних програмах і методичних рекомендаціях до відповідних ОК. Доступу до робочих навчальних програм навчальних дисциплін експертній групі не вдалося отримати. У процесі перевірки вдалося встановити, що інформацію з освітніх програм перенесено до силабусів. Проте, силабус не повною мірою дає зрозуміти рівень оцінювання. Оприлюднення критеріїв оцінювання здійснюється заздалегідь усно викладачами на перших заняттях з дисциплін. Графіки екзаменів розміщуються в електронному розкладі (<http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>) Усі види контрольних робіт оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Контроль результатів педагогічної практики оцінюється як диференційований залік. Допускається перескладання екзаменів, заліків відповідно до положення. Повторне вивчення дисциплін здійснюється згідно з положенням «Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/Polozhennia-pro-poriadok-povtorno-ho-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ECTS-v-umovakh-ECTS-%E2%84%9618-vid-2.02.2016r..pdf> на платній основі. Хоча постанова КМУ від 27.08.2010 р. (зі змінами) "Про затвердження переліку платних послуг..." (Р.1.У сфері освітньої діяльності) таку послугу не передбачає. Виявлено певні невідповідності НП та ОП, зокрема, в НП зазначено, що студент має право обирати між атестацією та бакалаврською роботою з одного предмета, в ОП ця інформація не відображається.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти з відповідної спеціальності не прийнято. Згідно з ОП атестація здобувачів проводиться у формі атестаційного екзамену (письмово) та захисту кваліфікаційної роботи (Положення про бакалаврську роботу/Методичні рекомендації <http://lib.pnu.edu.ua/kafedram.php>). Атестація здійснюється відкрито і публічно (Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет...») <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/05/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-Ekzamenatsiinoi-komisii-u-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka»-№33-vid-27.01.2015r.-1.pdf>. Програма атестації затверджується в установленому порядку, розміщена на сайті факультету й випускової кафедри (<http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>) та в паперовому вигляді є в методичному кабінеті факультету.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чинне в ЗВО Положення «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>) містить загальні визначення суті порядку та правил проведення контрольних заходів (заліку, екзамену, атестації). У цьому «Положенні...» зазначено, що розклад проведення контролю доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Цей факт

підтвердився під час онлайн-зустрічей. Через відсутність доступу на сайті до затверджених в установленому порядку Робочих програм навчальних дисциплін, ЕГ не вдалося проаналізувати критерії оцінювання контрольних заходів; у Силабусах (розділ «Система оцінювання курсу») подано лише загальні відомості з процедури оцінювання. Окреме Положення щодо процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на сайті закладу не простежується, проте правила та інструкції врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів окреслені в положеннях «Про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника», «Про організацію освітнього процесу...». В останньому виписано критерії щодо оцінювання навчальних досягнень студентів (п.8.1, с.16) за національною шкалою. Студенти ознайомлені з цією інформацією. Конфліктних ситуацій виявлено не було. Об'єктивність екзаменатора обґрунтовується можливістю скласти екзамен за допомогою ІКТ. За словами студентів, вони такою можливістю користуються. Повторне проходження контрольних заходів регулюється положенням «Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/Polozhennia-pro-poriadok-povtorno-ho-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ECTS-v-umovakh-ECTS-N918-vid-2.02.2016r..pdf>. Захист і оцінювання педагогічної практики здійснюється на базі практик, до цього долучаються вчителі, вихователі, роботодавці. Конфліктних ситуацій під час контрольних заходів, атестації не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО діють документи, які в сукупності достатньо чітко визначають політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, зокрема: положення «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>, положення «Про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>, Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Популяризація академічної доброчесності в ЗВО декларується та (згідно з опитуванням здобувачів) здійснюється уведенням до виховної роботи заходів, що формують у здобувачів норм академічної етики й доброчесності, проте без введення відповідних дисциплін або тем в ОП. Для протидії порушенням академічної доброчесності використовуються рекомендовані МОН системи Unicheck (<https://unicheck.com>) Plagiat.pl (<https://plagiat.pl/>), осередком роботи з якими є бібліотека ЗВО. Окрім того, органи студентського самоврядування, профспілкової організації студентів та аспірантів пропагують дотримання здобувачами вищої освіти етичних норм щодо академічної доброчесності (<http://lib.pnu.edu.ua/kafedram.php>). Загалом уся система запобігання плагіату працює злагоджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У закладі розроблено нормативну базу щодо популяризації та додержання академічної доброчесності, що є основою формування якості освітньої культури. Перевірка наукових текстів здійснюється двома програмами: Unicheck, Plagiat.pl; значущу роль у популяризації академічної доброчесності відіграє бібліотека, Центр забезпечення якості. Здобувачі освіти мають змогу пройти різні види контролю із певної навчальної дисципліни із застосуванням ІТ-технологій, що зменшує ризик конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Доступу до робочих навчальних програм дисциплін на сайні ЗВО немає, а силабуси не повною мірою дають змогу зрозуміти рівень оцінювання, оскільки в них не простежуються критерії оцінювання. Контроль результатів педагогічної практики оцінюється як диференційований залік. Постанова КМУ від 27.08.2010 р. (зі змінами) "Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами, що державної і комунальної форми власності" (Р.1. У сфері освітньої діяльності) послугу щодо оплати процедури повторного вивчення дисциплін не передбачає (послугу було відмінено постановою №939 від 12.10.2010 р., п.7 - виключено), що є підставою до внесення змін у положення «Про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS". Помітна певна неузгодженість змісту НП та ОП, зокрема, у навчальних планах зазначено, що студент має право обирати між атестацією та бакалаврською роботою з одного предмета, в ОП ця інформація не відображається. Окремих ОК щодо забезпечення академічної доброчесності до ОП не включено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ЗВО є чинні документи, що регламентують процедури, пов'язані з контрольними заходами. Ці регламентації є подекуди недосконалими або неузгодженими, однак практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання. Означені недоліки не є суттєвими підлягають усуненню в робочому порядку.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Попереднє вивчення обґрунтування залучення викладачів до групи забезпечення та відповідності конкретним навчальним дисциплінам дало змогу ЕК дійти висновків про відповідність академічної та професійної кваліфікації тієї частини НПП, які викладають лінгвістичні та літературознавчі ОК. В. В. Грещук, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови (відповідність спеціальності «Українська мова і література» базової вищої освіти, наукової спеціальності, теми кандидатської дисертації; відповідність навчальним дисциплінам підтверджено науковою спеціальністю та темою докторського дослідження, публікаціями та практичним досвідом діяльності у ЗВО за фахом понад 43 роки); М. І. Голянич (відповідність базової освіти, наукової спеціальності та тем кандидатської й докторської дисертації; професійна кваліфікація засвідчується численними публікаціями за спеціальністю та дисциплінами, що забезпечує); гарант ОП Н. В. Мафтин (академічна і професійна відповідність спеціальності «Українська мова і література» на підставі здобутої вищої освіти, теми кандидатського й докторського дослідження, які водночас відповідають навчальній дисципліні «Історія української літератури», публікацій, зокрема співавторство підручників для загальноосвітніх шкіл «Українська література. 9 клас» (2017), «Українська література. 10 клас» – профільний, «Українська література. 10 клас» (2018) – стандарт, «Українська література. 11 клас» – профільний, «Українська література. 11 клас» – стандарт (2018). ЕК виявила, що нормативний ОК «Методика викладання української мови» викладає В. В. Грещук, яка має диплом про здобуття вищої освіти зі спеціальності «Українська мова і література», досвід роботи в закладі загальної середньої освіти за спеціальністю, диплом кандидата філологічних наук та атестат доцента кафедри української мови. Нормативний ОК «Методика викладання української літератури» читає кандидат педагогічних наук (зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська література)), професор кафедри української мови О. В. Слоньовська – співавтор таких методичних праць для учнів: «Робочий зошит з української літератури учня 5 класу» (1999); підручники «Українська література. 5 клас» (1998, 2000, 2002), «Українська література. 6 клас» (2000, 2002), «Українська література. 7 клас» (2002, 2004). Є автором посібників «Конспекти уроків з української літератури. 10 клас» (1997, 2000, 2002), «Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас» (2000, 2002), «Конспекти уроків з української літератури. 11 клас» (2001, 2002); співавтором науково-методичних посібників «Вивчення української літератури: Методичні поради. Розробки уроків. Матеріали для інтеграції» (9-11 класи), які вийшли друком у Києві, Кам'янці-Подільському, Харкові. Серед викладачів, які б мали наукову спеціальність теорія і методика навчання української мови/ теорія і методика навчання української літератури, на ОП лише проф.Слоньовська О.В.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

На підставі бесіди з гарантом програми (Н.Мафтин), деканом факультету (Р.Голод), начальником відділу кадрів (О.Смішко), НПП з'ясовано, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, відбуваються відповідно до чинного законодавства, положення «Про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ ректора №856 від 28.12.2018р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads>, Правил внутрішнього розпорядку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/doc>, Статуту Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>, згідно з якими пройшли процедуру обрання за конкурсом викладачі групи забезпечення ОП. НПП повідомляються про закінчення терміну перебування на посаді не пізніше, як за 2 місяці. Оголошення про конкурс на заміщення вакантної посади асистента, старшого викладача, доцента публікуються на сайті університету <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/> .doc, а завідувача кафедри, професора – в обласній газеті «Галичина». Процедура проведення конкурсу така: претенденти подають документи, після їх перевірки проректорами ректор наказом допускає до участі в конкурсі. В університеті згідно з положенням «Про конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ №179 від 22.03.2017р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/.pdf> створена комісія, яка

забезпечує об'єктивний розгляд заяв та документів; установлює відповідність рівня освіти претендента, його професійно-наукової підготовки та попередньої професійної діяльності умовам оголошеного конкурсу; своєчасно інформує претендентів про результати голосування. Після таємного голосування на кафедрах за претендентів на заміщення вакантних посад асистента, старшого викладача конкурсна комісія ухвалює остаточне рішення, а за доцентів і професорів таємно голосують члени вченої ради університету. Якщо конкурсна комісія або вчена рада не могла визначитися з обранням на посаду з-поміж двох претендентів, конкурс оголошувався повторно. Скарг щодо порушення процедур обрання на заміщення вакантних посад НПП ОП не було. Під час конкурсного відбору враховуються наукові досягнення викладачів, рейтинговий показник (положення «Про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ №898 від 28.12. 2019 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/.doc>, результати якого розміщено на сайті <https://philology.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/2/2020/03/Doc1.doc>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час бесіди з роботодавцями (М. Д. Василик, директор ліцею № 23 імені Романа Гурика Івано-Франківської міської ради; У. М. Битківська, директор Богородчанської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 Івано-Франківської області, заслужений вчитель України; О. Т. Табачук, директор Калуської гімназії імені Дмитра Бахматюка; Л. С. Касіян, кандидат філологічних наук, заступник начальника управління – начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти в Івано-Франківській області), ЕГ з'ясувала, що їхнє залучення до освітнього процесу здійснюється в ході організації педагогічної практики та проведення окремих занять як на базі ЗЗСО, так і на базі Університету. Викладачі кафедр української мови та української літератури надають консультації керівникам та виконавцям робіт МАН, виступають їх рецензентами. Присутні на зустрічі ЕК зі стейкхолдерами вчителі й викладачі української мови і літератури (О. О. Жураківська, Калуська гімназія імені Дмитра Бахматюка; Г. В. Машталер, кандидат педагогічних наук, вчитель-методист; О. В. Глеб, кандидат педагогічних наук, вчитель-методист, викладачка української мови і літератури Івано-Франківського коледжу Львівського національного аграрного університету) стверджували, що вони брали участь у регіональних методичних семінарах, залучалися до проведення бінарних занять з викладачами кафедри української літератури (інформація з сайту кафедри <https://kul.pnu.edu.ua/2020/03/06/%d0%b1%d1%96%d0%bd%d0%b0%d1%80%d0%bd%d0%b5-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b5-%d0%b7%d0%b0%d0%bd%d1%8f%d1%82%d1%82%d1%8f-%d0%b7-%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d0%ba%d0%b8/>). Під час практики здобувачів вищої освіти роботодавці та вчителі української мови мають змогу співпрацювати з керівниками від кафедр (обговорення уроків, виховних заходів), про що свідчить матеріал кафедральної сторінки «Новини з практики».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відповідно до чинного законодавства (наказ №90 від 02.04.93 «Про затвердження Інструкції про оплату праці та розміри ставок заробітної плати ПВС ВНЗ») учителі української мови і літератури, роботодавці залучаються до керівництва виробничою навчально-виховною педагогічною практикою на умовах погодинної оплати праці (взірці заяви, відомості, перелік документів, необхідних для здійснення виплати коштів за керівництво педагогічною практикою, подано на сторінці відділу виробничої (навчальної) практики <https://vvnpr.pnu.edu.ua/2018/05/11/%d0%b2%d0%b7%d1%96%d1%80%d1%86%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%96%d0%b2/>). У процесі онлайн-зустрічей з'ясувалося, що до проведення аудиторних занять учителі долучаються частково. Висловили згоду щодо пропозиції залучення їх до членства в атестаційній державній комісії з ОП Середня освіта (Українська мова і література) за Ос «Бакалавр». Зі здобувачами вищої освіти проводилося опитування «Про залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків», у якому взяли участь 56 респондентів 2-4 курсів ОП. Результати цього опитування аналізувалися на засіданні методичної ради факультету філології №3 від 11.12.2019 р. (доповідь Л. М. Романкової).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Основними формами і видами професійного розвитку НПП кафедр української мови і літератури, які забезпечують ОП, є навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування; індивідуальною програмою, що проводиться відповідно до наказу МОН України від 24.01.2013р. №48 «Про затвердження положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», положення «Про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ № 820 від 29. 11. 2019 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/820_29.11.2019.pdf. Окрім цього, викладачі ознайомлені з постановою КМУ «Про порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (від 21.08.2019р.), яка є на сайті Університету (<https://nmv.pnu.edu.ua/2019/05/08/%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%b7%d0%b0%d1%82%d0%b2%d0%b5%d1%80%d0%b4%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%8f%d0%b4%d0%ba%d1%83->

%d0%bf%d1%96%d0%b4%d0%b2%d0%b8%d1%89%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f/). Здійснений аналіз кадрового забезпечення засвідчує наявність у всіх викладачів обов'язкового підвищення кваліфікації за останні 5 років: стажування у Львівському національному університеті імені Івана Франка пройшли доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови В. В. Грещук (кафедра української мови, 07.03.2017 – 05.05.2017); кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Н. М. Вівчарик (кафедра української літератури імені академіка М. Возняка, 08.11.2017 – 18.12.2017); у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка – професор кафедри української мови М. І. Голянич (кафедра української мови та методики її навчання, 26.03.2018 – 30.04.2018); доцент кафедри української мови Н. Я. Іванишин (кафедра української мови, 03.10.2016 – 05.12. 2016); доцент кафедри української мови В. М. Пітель (21.06.2016 – 21.05.2016); доцент кафедри української мови Н. М. Пославська (кафедра української мови, 10.01.2017 – 10.03. 2017) тощо. Відповідні довідки засвідчують, що НПП виконали індивідуальний план стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В університеті існує чітка процедура стимулювання НПП за вдосконалення професійної майстерності. Це регулюється такими документами: Колективним договором ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/koldog-2016-2018-%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F11.doc>, положенням «Про заохочувальні відзнаки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (наказ №140 від 27. 04. 2016 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/pologennyavideznaku.doc>. Як зазначено в положенні «Про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ № 898 від 28. 12. 2019 р.) <https://nauka.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/122/2020/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9D%D0%9F%D0%9F-27.12.doc>, результати рейтингового оцінювання враховуються при наданні премій і творчих відпусток, висуненні кандидатів для заохочення і нагородження керівництвом університету та органами влади. У положенні «Про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science» (наказ № 703 від 31. 10. 2018 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/scopus-support-%D0%9D%D0%9E%D0%92%D0%95.doc> визначено, що основними формами підтримки наукових та науково-педагогічних працівників є зменшення навчального навантаження (від 15 до 45 годин) та одноразове преміювання кожного члена авторського колективу від 2000 до 5000 гривень залежно від квартиля за класифікацією SCImago Journal and Country Rank. Цю інформацію підтверджено під час онлайн-зустрічі з керівництвом університету, очільницею бухгалтерії (О.Ф.Григорів).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кафедри української мови та української літератури, які є випусковими для ОП, мають потужний науковий потенціал. Закладом освіти стимулюється розвиток професійної майстерності викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До реалізації освітньої програми недостатньо залучено викладачів з академічною та професійною кваліфікацією в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література), науковою спеціальністю «Теорія і методика навчання (українська мова)» та «Теорія і методика навчання (українська література)». Рекомендуємо розглянути питання щодо розширення кваліфікаційних компетентностей викладачів за сферою предметної області через розмаїття моделей формальної, неформальної, інформальної освіти, долучення їх до активної публікаційної діяльності за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова та література), за тематикою ОК, що забезпечують на ОП. Рекомендуємо залучати досвідчених учителів-практиків до складу атестаційних комісій з ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

З огляду на те, що науково-педагогічні працівники випускових кафедр мають потужний науковий потенціал, значний досвід викладацької діяльності, яка ґрунтується на теоретико-методологічних та методичних засадах педагогіки, зробили значний внесок у підготовку вчителів української мови і літератури, допускаються за визначеними вимогами до конкурсу на посади, обираються відповідно до чинного законодавства, зауваження щодо їхньої професійної кваліфікації не є критичними і можуть бути розв'язані з оперттям на визначені нормативними документами державної ваги шляхи розширення професійних компетентностей із предметної області.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічна база ЗВО пристосована до підготовки фахівців, кількість яких визначено чинною ліцензією. Фінансові ресурси Університету формуються за рахунок загального та спеціального фондів Держбюджету. Університет має сучасне технічне обладнання, оновлені аудиторії, читальні, спортивні зали тощо. Зі слів Макарчука І.В., провідного фахівця із ліцензування та акредитації, «ЗВО не допускає порушення вимог постанови КМУ від 30.12.2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», на 70% ОП забезпечена мультимедійними засобами. Шість аудиторій містять по 30 комп'ютерів, є класи з аудіозабезпеченням». У навчальному закладі є їдальня, студентське кафе, що було продемонстровано на відеопрезентації під час дистанційної зустрічі. За інформацією головного бухгалтера (Григорів О.О.), на розвиток Філологічного факультету у 2017-2019 р.р. було витрачено 3 млн. 603 тис.грн, на передплату літератури – 94 тис.800 грн. Хоча за результатами опитування, розміщеними на сайті Центру забезпечення якості, серед побажань учасників анкетування, зокрема академічного персоналу, простежується думка щодо покращення інформаційно-комунікаційного забезпечення Філологічного факультету (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/%D0%A0%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%8C-3.pdf>) (с.18). Схожу думку читаємо й у "Відомостях із самооцінювання": "Не зайвим було б покращити матеріально-технічну базу навчання" (с.17). Здобувачі ОП під час відеозустрічі теж озвучили проблему щодо покращення дії в Гуманітарному корпусі мережі Інтернет. В самоаналізі зазначено інформацію щодо впровадження заходів з енергоефективності Гуманітарного корпусу, ці відомості було підтверджено керівництвом університету (ректор Цепенда І.С., проректор Шинкарук Я.І.). У рамках грантів здійснено оснащення аудиторій 314, 406, 420 обладнанням, що сприяє підготовці студентів із застосуванням інноваційних методів навчання. Фонди наукової бібліотеки (<http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>) укомплектовано згідно з рекомендованою літературою до курсів на паперових та електронних носіях (електронні хрестоматії до навчальних курсів). На факультеті функціонує Читальна зала «Бібліотека професора В.Т. Полека». Навчально-методичне забезпечення кафедр української мови та української літератури достатнє для досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання. Під час зустрічі зі здобувачами, НПП та керівництвом вищезазначене підтвердилося. Необхідне навчально-методичне забезпечення наявне та доступне здобувачам. Загалом ресурси і забезпечення дають можливість досягти визначених цілей і результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічі доведено, що всі викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет, репозитарію бібліотеки, аудиторій та актових, спортивних зал тощо. Деканат факультету філології забезпечує доступ до електронного розкладу та електронного документообігу. Система дистанційного навчання дає змогу отримувати необхідну інформацію, складати тести. Доступ до необхідного для навчання обсягу ресурсів є безоплатним. Викладачі мають відкритий доступ до наукометричних баз.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час онлайн-експертизи було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. У навчальних корпусах, аудиторіях, гуртожитках, зі слів студентів, викладачів, досить тепло, затишно. Окрім того, в Університеті діє система психологічної підтримки, що передбачає консультацію психолога, «скриньку довіри» та роботу студентського самоврядування. Постійно функціонує гаряча лінія. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти встановлено, що за час їх навчання конфліктних ситуацій не було. Взаємостосунки між студентами та викладачами, як було спостережено під час онлайн-експертизи, лояльні, толерантні. В університеті працює система фідбеку, де кожен студент, маючи свій особистий логін та пароль, може анонімно оцінити роботу викладача. Під час зустрічі було доведено, що система працює і студенти активно нею послуговуються.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В самоаналізі освітньої програми Університет зазначив, що здобувачі отримують організаційну, інформаційну та консультативну підтримку на кафедрах, які забезпечують освітній процес, у деканаті, а також на офіційному сайті факультету (<https://philology.pnu.edu.ua>) й офіційних сторінках у соціальних мережах facebook – philology pnu, Instagram - philology_pnu, каналу в мережі telegram – philology_pnu. Також є гаряча лінія із ректором ЗВО через електронну скриньку: rector@pnu.edu.ua. Здобувачі ознайомлені з інформацією про роботу таких сервісів та активно ними користуються. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом надання матеріальної допомоги та стипендій, зокрема соціальних (Правила призначення і виплати академічних і соціальних стипендій у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Серед них угода з Благодійним фондом «Повір у себе», за допомогою якого 15 кращих студентів з сільської місцевості щомісяця впродовж року отримують стипендію у розмірі 2000 грн, і для 10 студентів компенсуються витрати на оплату за гуртожиток; угода з Фундацією Лозинських (10 кращих студентів отримують стипендію в розмірі 1000 дол. США; премією у розмірі 500 дол. США нагороджується студент, який підготував найкращу магістерську роботу); угода з Фондом Інституту Східноєвропейських досліджень, яка дає змогу 15 відібраним за рейтингом студентам, що проводять дослідження за тематикою Фонду, отримати стипендійне заохочення в еквіваленті 1000 дол. США. Правила призначення і виплати академічних, соціальних та інших стипендій у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розміщені на сайті університету. Під час експертизи вищевказану інформацію було підтверджено. Кафедри, куратори груп надають студентам освітню, організаційну, інформаційну, консультативну підтримку. Найважливішу інформацію щодо цих питань студент отримує з Путівника студента.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Університет створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема, корпус № 3 (навчально-лабораторний корпус № 5) у 2018 році було обладнано спеціальним ліфтом, що дає можливість доступу до 153 навчальних приміщень; біля актові зали міститься спеціальний туалет, необхідний для таких осіб. Вхід у корпус, де проводиться навчання за ОП, обладнаний пандусом. Доступність на 3 і 4 поверхи, де проводиться навчання, забезпечують ліфти. У зазначеному ЕГ мала змогу пересвідчитися завдяки дистанційній відеопрезентації, яку коментувала гарант ОП проф. Мафтин Н.В. Учасне виконання в університеті графіка пристосування приміщень для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп: https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/04/dostupnist_dlya_malomobilnykh_group_2018-1.pdf, сприяє доступу таких здобувачів і до інших приміщень. Елементи дистанційного навчання (<http://d-learn.pu.if.ua/>) та електронний ресурс бібліотеки (<http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>) дозволяють студентам з особливими потребами повноцінно здобувати знання та складати проміжний контроль. За акредитованою програмою навчається одна студентка такої категорії – Сніжана Дідик.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з представниками навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи було отримано інформацію про функціонування «скриньки довіри» та інтернет ресурсів, де можна анонімно поділитися особистими проблемами та інформацією про випадки булінгу, насильства або дискримінації. Окрім того, активно поширюється необхідна інформація щодо дій у разі виникнення таких ситуацій. Більшість опитаних студентів ознайомлена з цією інформацією, знає свої права, дії. При онлайн-зустрічі зі студентами було з'ясовано, що конфліктних ситуацій у них не виникало. У нормативних документах ЗВО чітко прописані процедури розв'язання конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО успішно здійснює диджиталізацію освітнього процесу відповідно до викликів часу, має добре оснащену матеріально-технічну базу, сервіси для забезпечення здорового способу життя учасників освітнього процесу, й ОП зокрема. Навчально-методичне забезпечення кафедр української мови та української літератури достатнє для досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання за ОП. Створюються відповідні умови для навчання й проживання осіб з особливими освітніми потребами: корпуси облаштовуються пандусами і ліфтом для візків. На високому рівні налагоджено діяльність навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної

роботи з питань попередження булінгу, виникнення конфліктних ситуацій. Студенти забезпечуються харчуванням, місцями в гуртожитках. На належному рівні функціонує студентське самоврядування, діяльність якого фінансується відповідно до чинного законодавства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Варто переглянути забезпеченість комп'ютерним оснащенням освітнього процесу за ОП, функціонування мережі WiFi в Гуманітарному корпусі. Для якісної підготовки вчителя української мови і літератури для Нової української школи забезпечити освітню програму необхідним обладнанням згідно з вимогами відповідної Концепції. Посилити використання потужностей платформи Moodle в освітній діяльності.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Простежується відповідність ОП сьомому критерієві, однак він має недоліки, які можна усунути в короткий термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП визначені положеннями «Про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ №559 від 02.09.2019 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>, «Про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ №61 від 31.01.2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_op.pdf, «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ №447 від 24.07.2015 р., зі змінами від 31.01.2020 р., наказ № 61) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya2020_org_os_proc.pdf. Періодичність оновлення змісту освітньої програми визначена змінами, що відбуваються в законодавстві, потребами галузевого та регіонального контексту, пропозиціями здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів. Затвердження ОП першого бакалаврського рівня вищої освіти було на спільному засіданні кафедр української мови та української літератури (протокол №11 від 14.06.2016 р.). Обговорення та внесення змін відбувалося на спільних засіданнях кафедр української мови та української літератури відповідно до пропозицій стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти (протоколи №4 від 14.11.2017 р.; №9 від 13.03.2018 р.; №2 від 28.09.2018 р.; №1 від 27.08.2019 р.; №5 від 24.12.2019 р.). Відповідні подання вносилися на засідання вченої ради факультету філології й ухвалювалися рішення (протокол №7 від 23.03.2018 р.). Усе це дає змогу констатувати дотримання в університеті визначених процедур розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Проте ОП, що акредитується, варто було затвердити після її перегляду та громадського обговорення, яке розпочалося після оприлюднення проекту освітньої програми на сайті кафедри української літератури (січень 2020 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На заняттях та під час практики НПП з'ясовують задоволеність студентів навчанням за ОП (якість викладання, оптимізація ОК, внесення дисциплін до переліку вільного вибору здобувачами вищої освіти), що в подальшому обговорюється на засіданнях випускових кафедр та вченої ради факультету філології (протокол №7 від 23.03.2018 р.). Після прийнятих рішень вносяться зміни до ОП. На онлайн-зустрічах зі студентами та представниками студентського самоврядування ЕК переконалася, що здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитися зі змістом ОП на сайті (сторінка кафедри української літератури), брати участь у її обговоренні, вносити конкретні

пропозиції. У процесі бесіди студенти ОП (Палійчук Євгенія, Бабій Аліна, Волощук Діана) підтвердили, що безпосередньо вносили пропозиції щодо вдосконалення ОП, які були в подальшому враховані. Студентське самоврядування не обговорювало проблеми цієї ОП, але загалом констатувало, що сенатор університету Вікторія Вовк є членом вченої ради університету, а факультетський сенатор Лілія Яцишин входить до складу вченої ради факультету, де обговорюються різні проблеми, у тому числі й удосконалення освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Експертною групою під час онлайн-зустрічей із роботодавцями з'ясовано їх зацікавленість в удосконаленні ОП. Директори ЗЗСО (М. Д. Василик, ліцей № 23 імені Романа Гурика Івано-Франківської міської ради; У. М. Битківська, Богородчанська ЗОШ I-III ступенів № 2 Івано-Франківської області, заслужена вчителька України; О. Т. Табачук, Калуська гімназія імені Дмитра Бахматюка) підтвердили врахування їх пропозицій в ОП (до переліку дисциплін вільного вибору студентів внесено «Сучасний літературний процес на Прикарпатті», «Літературне краєзнавство», «Актуальні проблеми топоніміки Прикарпаття», які слугуватимуть реалізації регіонального аспекту ОП; «Нові твори в програмі української літератури», що сприятиме якісній підготовці майбутнього вчителя української мови і літератури до організації та проведення уроків у сучасній школі). Аналіз документів ЕГ засвідчив, що ці питання обговорювалися на спільних засіданнях випускових кафедр і ухвалювалися відповідні рішення (протоколи №4 від 14. 11. 2017 р.; №9 від 13. 03. 2018 р.; №2 від 28. 09. 2018 р.; №1 від 27. 08. 2019 р.; №5 від 24. 12. 2019 р.). Роботодавці обізнані з тим, що на сайті кафедри української літератури є проект ОП 2020, до аналізу й удосконалення якого вони мають змогу долучитися <https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/01/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%9E%D0%9F-014-%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%96-%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-2.pdf>.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП проходить процедуру первинної акредитації, тому випуску ще не відбувалося. З'ясовано, що згідно з положенням «Про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (наказ №628 від 25. 09. 2019 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf> студентам 3-4 курсів денної форми надано право поєднувати навчання і роботу за фахом, якщо вони мають не менше 0,5-1 ставки й отримали від роботодавця гарантію подальшого працевлаштування. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що після проходження виробничої навчально-виховної практики вже працюють учителями української мови і літератури, однак налаштовані продовжувати навчання за ОП другого магістерського рівня вищої освіти. ЕГ у процесі онлайн-зустрічей з'ясувала, що сектор щодо сприяння працевлаштуванню випускників у навчальному закладі не функціонує, що дещо ускладнює пошук роботи здобувачами освіти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Моніторинг якості освітнього процесу за ОП відбувається відповідно до положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»», затвердженого вченою радою 29.11.2017р., протокол №11, <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/.pdf>, і має свою модель <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Struktura.jpg>. В університеті створена рада з якості (наказ №74 від 07.02.2020 р.), що керується відповідним положенням (наказ № 179 від 10. 03. 2020 р.) <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/.pdf>, та центр забезпечення якості, який діє згідно з положенням «Про структурний підрозділ «Центр забезпечення якості» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ № 179 від 10.03.2020 р.). Цей структурний підрозділ університету безпосередньо здійснює моніторинг освітньої діяльності, академічної доброчесності, формує аналітичні дані академічної діяльності для ефективного управління якістю освіти. Під час онлайн-зустрічі директор М.Кузь підтвердив, що центр координує дії структур, спрямованих на покращення якості, та намагається усувати всі можливі ризики; безпосередньо проводить анкетування, узагальнену інформацію яких подано на сторінці центру. Результати опитування різних груп (викладачі, студенти, роботодавці) 04–06.05.2020 р. виявлено сильні і слабкі сторони ОП. У додаткових коментарях до анкет сильними сторонами Університету та кафедри студенти вважають їх потужний професорсько-викладацький склад, цікаві пари, можливість брати участь у різних університетських заходах; викладачі – розвиток наукового потенціалу, високий рейтинг у Skopus, участь у грантах і проектах, надання можливості реалізуватися й пропагувати Університет, високий рівень розвитку інноватики; роботодавці – співпрацю з Департаментом освіти та науки, закладами освіти міста, напрацювання спільної стратегії розвитку освіти в регіоні, вміння виявляти креативних та здібних до наукової роботи студентів та заохочувати їх, професіоналізм. Викладачі відзначають брак комп'ютерної техніки на кафедрі й факультеті, відсутність глибокого розуміння актуальних проблем викладання з

боку адміністрації університету; роботодавці – недостатнє залучення педагогів до наукової діяльності та популяризацію наукових напрацювань учених у засобах масової інформації. Очевидно, керівництво Університету, факультету та кафедри ще не встигло обговорити цю інформацію на засіданнях, ухвалити рішення й пояснити ЕГ. Загалом можна зробити висновок, що працівники центру забезпечення якості виконують свої посадові обов'язки й, незважаючи на короткий термін функціонування, формують пропозиції щодо перспектив розвитку якості освіти ОП та створюють дієву практику ефективного реагування на зібрану інформацію.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час перегляду змісту ОП на засіданні вченої ради факультету філології ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 26. 12. 2019 р. (протокол № 5) слухалося питання щодо врахування зауважень акредитаційної комісії ОП «Середня освіта (українська мова і література)» спеціальності 014 Середня освіта другого (магістерського) освітнього рівня. Обговоривши пропозиції завідувача кафедри української літератури, професора С. І. Хороба, декана факультету, професора Р. Б. Голода, професора Н. В. Мафтин, професора О. В. Слоньовської, ухвалене рішення створити на факультеті раду стейкхолдерів; доручити робочій групі кафедр української літератури та української мови розробити проєкт нового навчального плану на 2020-2021 н.р. Щодо залучення більшої кількості викладачів з академічною та професійною кваліфікацією галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література), наукової спеціальності – теорія і методика навчання (українська мова) та теорія і методика навчання (українська література) констатовано, що навчальне навантаження по кафедрах не дає такої можливості.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Університет усіляко сприяє формуванню культури якості в академічній спільноті й знаходиться в процесі динамічного вдосконалення. Усі учасники (менеджмент, НПП, здобувачі) свідомо дотримуються академічної доброчесності та розуміють цінність і вагомість якості освіти. В основних нормативних документах та положеннях, якими послуговуються учасники освітнього процесу Університету, проголошується повага до свобод людини, духовних цінностей, право на власну думку й вибір. Під час роботи експертною групою відмічено, що заявлені цінності сприймаються та декларуються у власній професійній діяльності колективом НПП Університету та випускових кафедр. Гарант і група забезпечення ОП завдяки тісній співпраці з роботодавцями, спілкуванню із здобувачами, студентським самоврядуванням докладає чималих зусиль для оновлення ОП. Гарант ОП та викладачі відкриті до спілкування та обміну досвідом, у чому ЕГ мала змогу пересвідчитися під час онлайн-зустрічей. Прозорість та академічна доброчесність, задекларовані в нормативних документах, СО, підтверджені ЕГ як такі, що покликані виховувати в майбутніх учителів української мови та літератури інтелектуальну гідність і повагу до різноманіття думок та ідей, реалізуючи тим самим створення потужної академічної спільноти Прикарпаття.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група дійшла висновку, що в університеті ефективно працює центр забезпечення якості та рада з якості, які розробляють нормативну базу із забезпечення якості, зміст анкет. Періодичний перегляд ОПП здійснюється згідно із затвердженими закладом вищої освіти нормативними документами; враховуються результати анкетування та запити стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів освіти), зокрема посилення регіонального аспекту. Під час перегляду ОП гарантом до уваги було взято пропозиції та зауваження акредитації ОП «Середня освіта (українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти; академічна спільнота залучається до формування культури якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатня увага з боку керівників факультету та університету до узагальнених результатів анкетувань стейкхолдерів, НПП, здобувачів вищої освіти за ОП щодо сильних і слабких сторін діяльності ЗВО та кафедр, незважаючи на вільний доступ до цієї інформації на сайті новоствореного центру забезпечення якості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітньо-професійна програма та діяльність закладу за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерієві з незначними недоліками.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету, а також на сторінках факультету та відповідних загальноуніверситетських відділів. Сайт університету місцями є не досить легким та зрозумілим у користуванні. Інформація на ньому в більшості випадків систематично та оперативно оновлюється. Під час онлайн-зустрічей з різними групами стейкхолдерів освітнього процесу було з'ясовано, що відповідні правила та процедури є зрозумілими і чіткими, позитивно сприймаються, послідовно виконуються всіма членами академічної спільноти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проекти змін ОП оприлюднюються вчасно. На сайті ЗВО є необхідна інформація щодо адреси, на яку можна надсилати зауваження та побажання щодо ОП та її проектів. За словами стейкхолдерів, їхні пропозиції та зауваження беруться до уваги. На сайті Університету розміщено два варіанти ОП – редакцій 2016 та 2019 років, які є майже ідентичними (<https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/01/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%9E%D0%9F-014-%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%96-%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0-2.pdf>); (https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2020/02/014.01-Osvitnia-prohrama_bak.pdf). Різняться складом робочої групи, що її розробляла, переліком осіб, що надавали відгуки, рецензії, інформацією щодо придатності до працевлаштування. Проект не містить преамбули. Проект ОП 2019 року не був вчасно затверджений і висвітлений.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті представлено інформацію про дві ОП. Не висвітлено Навчальних програм дисциплін та Робочих програм навчальних дисциплін ОП, відгуків академічної спільноти (проф. Токмань Г.Л., проф. Голуб Н.Б.), про які йдеться в ОП, що затверджена 2016 р. Проте, через складнощі структури сайту Університету, пошук певної інформації може викликати труднощі. Радимо впорядкувати сайт та зробити його більш зручним для користувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті Університету, а також на сторінках факультету та загальноуніверситетських відділів. Більшість необхідних документів, що регулюють освітній процес за ОП, оприлюднено на сайті Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендуємо проєкт оновленої освітньої програми оприлюднювати для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до її затвердження, таблицю пропозицій – протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення. Затвердити проєкт ОП, урахувавши побажання стейкхолдерів усіх груп, ЕГ під час здійснення процедури акредитації та оприлюднити на сайті Університету. Структурувати й упорядкувати інформацію на веб-сайті.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію в контексті прозорості та публічності. Висловлені зауваження можна виправити, окрім того, під час опитування студентів було виявлено, що для них цей мінус не є суттєвим.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Позитивні враження справили відповідальна і самовіддана робота гаратна ОП проф. Мафтин Н.В. у складних умовах карантину. Доброзичливість, щирість, відкритість усіх учасників фокус-груп. Високий професіоналізм проведення відкритої лекції в системі Zoom профес. О.В.Слоньовською з теми "Риси модернізму в літературі української діаспори (перша половина XX століття)" для студентів 4 курсу ОП та учасників акредитації.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кузнецова Галина Петрівна

Члени експертної групи

Попова Ольга Іванівна

Марчук Надія Юріївна